İŞKUR

2015

ERZİNCAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ERZİNCAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Ebubekir Sıddık ELAGÖZ
İş ve Meslek Danışmanı

Salim Sercan SARI
İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Serbest Piyasa Ekonomisi uygulayan ülkelerin ekonomik ve sosyal politikalarını belirlemede kaynak olarak kullandıkları verilerin en önemlilerinden birini İş piyasasına ait araştırma ve analiz çalışmaları oluşturmaktadır. Yapılan bu çalışmaların temelinde de işsizlik ve meydana getirdiği sosyo-ekonomik etkiler yatmaktadır.

İşgücü piyasasının en temel problemlerinden biri iş arayanlar ve eleman arayanlar arasındaki eşleşme problemidir. Eşleşmemenin temelinde işsizlerin işverenlerce talep edilen eğitim ve beceri düzeyine sahip olmamaları ve işçilerin önerilen ücret ve çalışma koşullarını kabul etmemeleri yatmaktadır. Bu nedenle mesleki bilgi ve beceriye sahip nitelikli eleman yetiştirilmesi konusunda, Çalışma ve İş Kurumu'nun sunduğu aktif işgücü uyum hizmetleri daha da önemli hale gelmiştir.

Açık işlerin kapatılması için kilit unsur işverenin ihtiyaçlarının karşılanabilmesidir. Bu da ancak nitelikli eleman yetiştirilmesi ile mümkün olacaktır. Çalışma ve İş Kurumu kamu ve özel sektör işverenleri ile işbirliği kapsamında istihdamı artırmaya yönelik mesleki eğitim kursları, iş başı eğitim programları, girişimcilik kursları ve benzeri projeler geliştirerek işgücü piyasasında etkinliğini artırmaya çalışmaktadır.

Bu etkinliğin daha da artırılması için eşleşme problemlerini ortaya çıkartacak ayrıntılı veri setlerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda 81 il itibariyle işgücü piyasası talep araştırması aynı yöntemle iller arası karşılaştırmalara da olanak sağlayacak şekilde yeniden planlanmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için Erzincan ilinde işgücü piyasası talep araştırması Mart ve Nisan aylarında Erzincan il ve ilçelerinde bulunan özel sektör işyerlerine uygulanmıştır. Araştırma sonuçları Erzincan ili işveren ihtiyacını ortaya çıkararak daha doğru istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasına yardımcı olacaktır.

Erzincan işgücü piyasası analiz çalışmasında emeği geçen Erzincan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, işsizlikle mücadelede vermiş oldukları katkılardan dolayı teşekkür eder, çalışmalarının ilimiz ve ülkemiz için hayırlı olmasını dilerim.

Süleyman KAHRAMAN

Erzincan Valisi

ÖNSÖZ

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın artırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önem kazandığından, yerel politikaların oluşturulmasında da yerel işgücü piyasası analizleri önemlidir.

Yerel işgücü piyasası analizleri bölgesel farklılıkların izlenmesi, İİMEK gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır. İPA sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz, uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. Yani gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalar, İşgücü Piyasası Analizleridir.

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesi ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu rapor bu hedef doğrultusunda Erzincan ilinin işgücü piyasasını ortaya

koymak üzere hazırlanmıştır. Raporda; Erzincan ili işgücü piyasası arz boyutu, eldeki mevcut veriler, talep boyutu ise işgücü talep araştırması sonuçları kullanılarak analiz edilmiştir.

İşgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Erzincan Valiliği desteği ile uygulaması ilk kez 2012 Eylül ve Ekim aylarında yapılan bu araştırma, 2015 Mart ve Nisan aylarında yapılmış olup Erzincan ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. Araştırma özel sektörde faaliyet gösteren yerel birimlere uygulanmıştır.

Bu rapora kuşkusuz en büyük destek, değerli zamanlarını ayırarak araştırmamızı cevaplayan işverenlerimizden gelmiştir. Onların cevapları gelecek çalışmalarımızda bize rehberlik edecektir. Araştırma bilgi formunu cevaplayan tüm işverenlerimize teşekkür eder, yayının İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu, işverenler, akademisyenler ve araştırmacıların çalışmalarında yararlı olmasını dilerim.

Ömer Faruk ÇELİK

Erzincan Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER v
TABLO LİSTESİ vi
ŞEKİL LİSTESİ viii
KISALTMALAR ix
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İşgücü Piyasasını Etkileyen Unsurlar: Arka Plan 6
İŞKUR GÖSTERGELERİ 8
KAYITLI İŞSİZ 8
AÇIK İŞLER 10
İŞE YERLEŞTİRMELER 12
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 13
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 14
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
AMAÇ VE YÖNTEM 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İŞYERİ VERİLERİ 17
AÇIK İŞLER 30
Açık İşlerde Aranan Beceriler 44
Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 52
İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 66
SONUÇ 73
KAYNAKÇA 78
EKLER 79

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 7
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı 10
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 11
Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı(2015*) 13
Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*) 13
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı 14
Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*) 14
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı 17
Tablo 9: Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 18
Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 20
Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 22
Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 22
Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar 23
Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 24
Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerleri ve Çalışanlar 24
Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler 25
Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı 26
Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler 26
Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı 29
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 31
Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları 32
Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 34
Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 34
Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 35
Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 36
Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı 37
Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 38
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 39
Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları 40
Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları 40
Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 41
Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 41

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı.. 42
Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 42
Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 43
Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı 44
Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi..... 47
Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi..... 48
Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi..... 49
Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 49
Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 50
Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi..... 51
Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 51
Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi..... 52
Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı..... 53
Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı..... 54
Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler 56
Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*..... 60
Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu..... 61
Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu..... 62
Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu..... 64
Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 65
Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 67
Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları..... 68
Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 69
Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek..... 70
Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler 70
Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi..... 71
Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi..... 72

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1.İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, Erzincan 7
Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 9
Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş 11
Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme 12
Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 19
Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 20
Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar 21
Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları 27
Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı 28
Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı 28
Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri 30
Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları 32
Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı 33
Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı 38
Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi 47
Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 52
Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı 55
Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 57
Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 58
Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri* 59
Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 63
Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 64
Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 66

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İPA (İşgücü Piyasa Araştırması) kapsamında Erzincan ilinde 404 işyeri ile çalışma yapılması planlanmış ve belirlenen işyerlerinden 331'ine ulaşılabilmiştir. Elde edilen veriler hızlı bir şekilde sisteme işlenerek bilgiler derlenmiştir. Katılım oranının bu kadar yüksek olması da çalışmanın ne kadar önemsendiğinin ayrıca bir göstergesidir.

Kurumumuz bünyesinde bütün illerde gerçekleştirilen çalışmada daha fazla işgücü talebi almak ve bu taleplere daha fazla iş arayanı yönlendirmek, işverenlerle sıkı ve profesyonel bir şekilde bağlantıya geçilmesi çalışmadaki diğer bir amaçtır.

Erzincan ilinde 2008'den sonra işsizlik oranı verilerinde büyük değişim olmamıştır. Bu oran %6,1-%6,7 seviyelerinde seyretmektedir.

2015 yılında en fazla açık işin olduğu ilk üç meslek Bilet Satış Elemanı, Garson ve Beden işçisi (genel) şeklindedir.

İşverenlerin istedikleri nitelikteki elemanları kendilerinin yetiştirmesini öngören İşbaşı Eğitim Programları (İEP) son yıllarda önem kazanmıştır. İlimizde 2015 yılının ilk altı ayında 116 İEP projesi başlatılmış olup, 135 işsiz bu programdan faydalanmıştır.

Erzincan ilinde 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde işsizlik ödeneği için 1935 kişi başvurmuş olup, bu kişilerden 796'sı ödenek hak etmiştir. Ödenek hak edenler içerisinde 158 kişi Beden işçisi (genel), 67 kişi Beden işçisi (temizlik), 33 kişi ise Büro memuru (genel) mesleğindedir. İşlerini kaybetmiş kişilerin iş ararken mağdur olmamasını amaçlayan bu hizmet büyük önem taşımaktadır.

2015 İPA verileri bazında sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri sayılarının toplam işyeri sayısına oranına bakıldığında ilk üç sektörü, %70,0 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri, %62,5 ile Madencilik ve taş ocakçılığı ile Diğer hizmet faaliyetleri ve %57,3 ile Toptan ve perakende ticaret oluşturmaktadır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri sayısı son yıllarda hem sayısal olarak hem de sektör olarak ilerleme kaydetmiştir.

Kuruluş yıllarına göre işyeri sayılarının sektörlere göre dağılımına bakıldığında, 0-4 yaş aralığında 43,7% , 5-9 yaş aralığında ise 23,4% ile inşaat sektörü ilk sırada yer almaktadır. 10-14, 15-19 ve 20-24 yaş aralığındaki işyerlerinin sektörel dağılımı incelendiğinde sırasıyla 36,1%, 38,4% ve 39,0% oranlarıyla ilk sırada Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü yer almaktadır. 25+ yaşındaki işyerlerinde ise 26,2% ile imalat sektörü ilk sırada yer almaktadır.

Erzincan ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Beden İşçisi (Temizlik) mesleği görülmektedir. Hizmet sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir. Genel itibariyle vasıf gerektirmeyen mesleklerin ön plana çıktığı, ayrıca erkek çalışanların yoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir.

Sektörlere göre ihracat yapan işyerleri sayısına bakıldığında, en fazla ihracat yapan sektörler; %12,5 ile Madencilik ve taş ocakçılığı, %6,30 ile İmalat ve % 5,1 ile İnşaat sektörleri yer alırken Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe ihracat yapma oranı %3,4 ile en azdır.

Sektörlere göre işyerleri sayılarına bakıldığında, en fazla part-time işçi çalıştıran işyerlerinde; %67,3 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri ilk sırada, inşaat sektörü ise %10,1 ile ikinci sırada yer almaktadır. Part-time işçi çalıştıran işyeri sayısı toplamının 18 olduğu göz önüne alınırsa bu iki sektör, part-time işçi çalıştıran firmalar içerisinde lokomotif görevi görmektedir. Part-Time çalışanı olan İşyerlerinde en fazla çalışılan Mesleklerin başında çağrı merkezi görevlisi yer almaktadır.

Açık işlerde cinsiyet dağılımına bakıldığında, toplam 279 açık iş içerisinde 116 erkek, 35 kadın çalışan istenirken, 127 açık iş için cinsiyet ayrımı yapılmamıştır. Açık iş oranında kadınların oranının erkeklerden az olmasının nedeni kadın çalışan sayısının erkeklere göre çok daha az olmasından ve daha az açık iş alınmasından kaynaklanmaktadır.

Mesleklere göre iş arama kanallarının dağılımına bakıldığında, aşçı, aşçı yardımcısı ve bulaşıkçı meslekleri hariç, diğer tüm mesleklerde eleman ihtiyacı olan işverenler, arama kanalı olarak İŞKUR'u, diğer arama kanallarından daha fazla tercih etmektedir.

Açık işlerin eğitim durumuna göre dağılımına bakıldığında, işverenlerin büyük bir çoğunluğu %34,9'luk oranla genel lise şartı aramaktayken ikinci sırada %30'luk payla işverenler eğitim şartı aramadıklarını, üçüncü sırada ise işverenler %19'luk bir oranla açık işlerinde lise altı tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca lisans(%2,9), çıraklık eğitimi(%2,2), meslek yüksekokulu (%1,8) ve meslek lisesi(%1,1) oranında eğitim seviyesi tercih etmişlerdir. Genel olarak açık işlerde eğitim seviyesi düştükçe oranın arttığı görülmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere verilen açık işlerin büyük bir çoğunluğunu vasıfsız işlerin oluşturduğunu ve ara eleman ihtiyacının daha fazla olduğunu söylemek mümkündür.

Meslek gruplarının cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, tüm meslek gruplarında erkek çalışan oranının kadınlara göre çoğunlukta olduğu görülmektedir. Ayrıca Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek gruplarında erkek çalışan oranının diğer meslek gruplarındaki erkek çalışan oranına göre çok daha yüksek olduğu ön plana çıkmaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada çağrı merkezi müşteri temsilcisi(%11,9) ikinci sırada garson(servis elemanı) (% 10) üçüncü sırada beden işçisi(genel)(% 6) ve dördüncü sırada Aşçı(%5) mesleklerinin olduğu görülmektedir. Özellikle bu dört meslek ve diğer meslekler incelendiğinde çalışma ortam ve şartlarının bu oranlarda etkisinin büyük olduğunu göstermektedir.

Net İstihdam artış ve azalışı beklenen meslekler incelendiğinde, özellikle inşaat işleri ve ihaleli işlerden kaynaklı bir artış veya azalışın olduğu vurgulanabilir. Erzincan'da İnşaat sektörünün geniş bir alan kapladığı ve mevsimsel etkiler dikkate alındığında özellikle inşaat sektöründeki mesleklerin,

çoğunlukla net istihdam artış ve azalış gösteren mesleklerle örtüştüğü görülmektedir. Diğer yandan ihaleli işlerin başlaması veya bitecek olmasından kaynaklı, düzenli veya sürekli olmayan istihdam değişimlerinin olduğu vurgulanabilir. Net istihdam artışı beklenen mesleklerde ilk üç sırayı çağrı merkezi müşteri temsilcisi, beden işçisi(genel) ve beden işçisi(inşaat) alırken net istihdam azalışı beklenen mesleklerde ilk üç sırayı ise alçı sıva uygulayıcısı, beton ve betonarme kalıpçısı ve temizlik görevlisi almaktadır.

GİRİŞ

Erzincan ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Erzincan ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü

analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Erzincan işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü Piyasasını Etkileyen Unsurlar: Arka Plan

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TRA1** olarak sınıflandırılan iller Erzincan, Trabzon ve Erzurum'dur.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Erzincan ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Erzincan iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Erzincan ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	51	6,1	47,9
2009	54,1	7,6	50,0
2010	53,4	6,1	50,1
2011	52,8	5,6	49,8
2012	50,0	5,7	47,2
2013	51,1	6,7	47,7

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1.İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, Erzincan

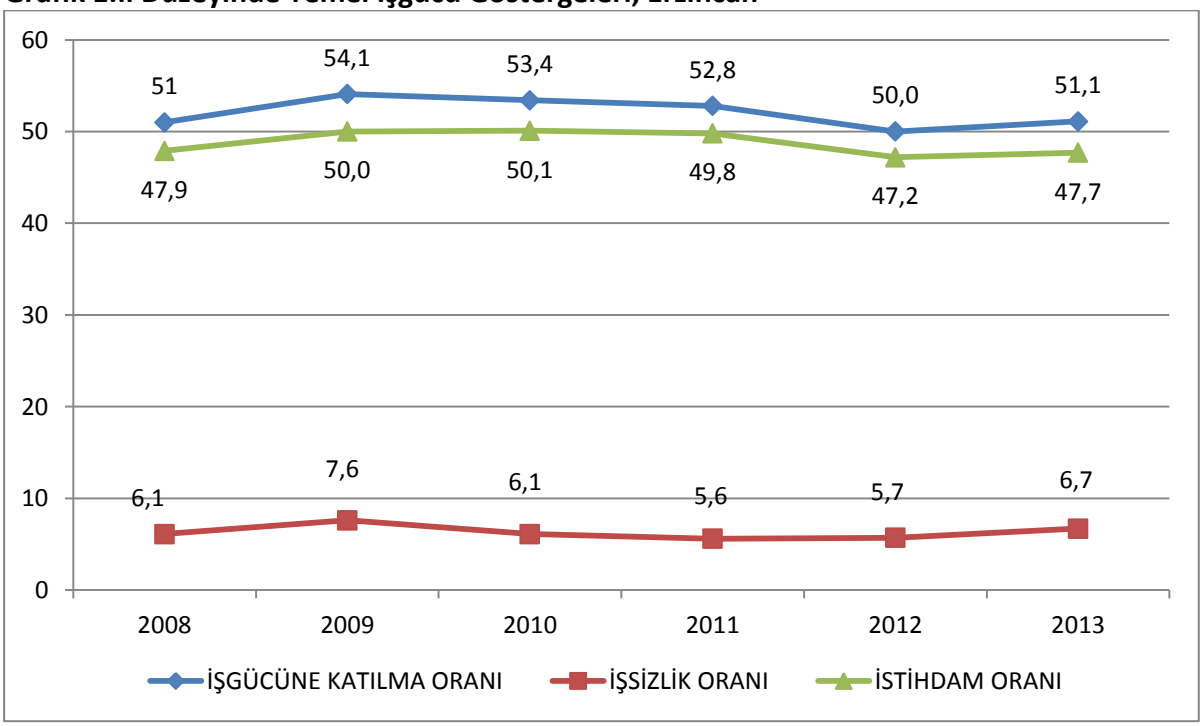

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2013 yılına kadar azalış göstermiş olup, 2012-2013 yılları arasında sert bir düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli azaldığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2009 yıllarında sabit bir seyir izlerken, 2009 sonrasındaki yıllarda sürekli olarak düşüş eğilimi göstermektedir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişememesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım gösterememesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı bazı yıllarda, bir önceki yıla göre azalış gösterse de genel eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Erzincan ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının artmadığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Erzincan ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Erzincan ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Erzincan ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

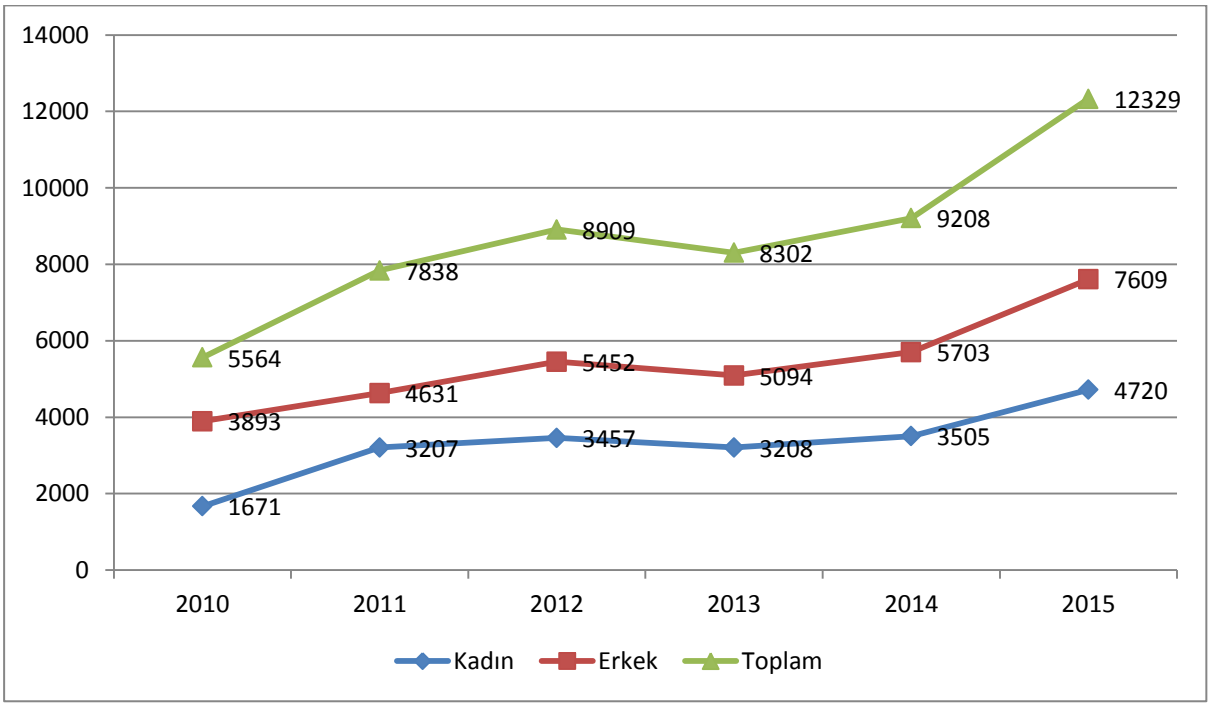

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Erzincan ilinde 5 bin 564 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı iki kattan fazla artarak 12 bin 329 kişiye yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkek ve kadın sayısında 2010- 2015 yılları arasında sürekli bir artış gözlemlenmektedir. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden işçisi (genel)	3089
Beden işçisi (temizlik)	986
Büro memuru (genel)	517
Satış temsilcisi / plasiyer	384
Temizlik görevlisi	328
Garson (servis elemanı)	285
Müşteri temsilcisi	231
Sekreter	205
Şoför-yük taşıma	197
Aşçı yardımcısı	181
Ön muhasebeci	161
Taksi şoförü	161
Aşçı	151
Muhasebeci	150
Bulaşıkçı (stevard)	134
Diğer Meslekler	5169
Genel Toplam	**12329**

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 12 bin 329'dur. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek, genel itibariyle nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında Büro Memuru (Genel), Satış Temsilcisi/Plasiyer, Garson(Servis Elemanı), Müşteri Temsilcisi, Şoför-Yük Taşıma, Taksi Şoförü, Sekreter, Ön Muhasebeci mesleklerinin sıralandığı görülmektedir.

Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında çoğunluğunun nitelik gerektirmeyen meslekler olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ise herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 492 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile ciddi artışlar göstererek 2014 yılında toplam bin 987 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 2 bin 416 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. Bu durumun oluşmasında en büyük etken İŞKUR bünyesinde çalışan İş ve Meslek Danışmanlarının özverili çalışmalarıdır. Bu çalışmalar ile birlikte kurum hizmetlerinin de çeşitlenmesinin etkisiyle, İŞKUR aracılığıyla eleman temin eden işverenlerin sayısı giderek artmıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

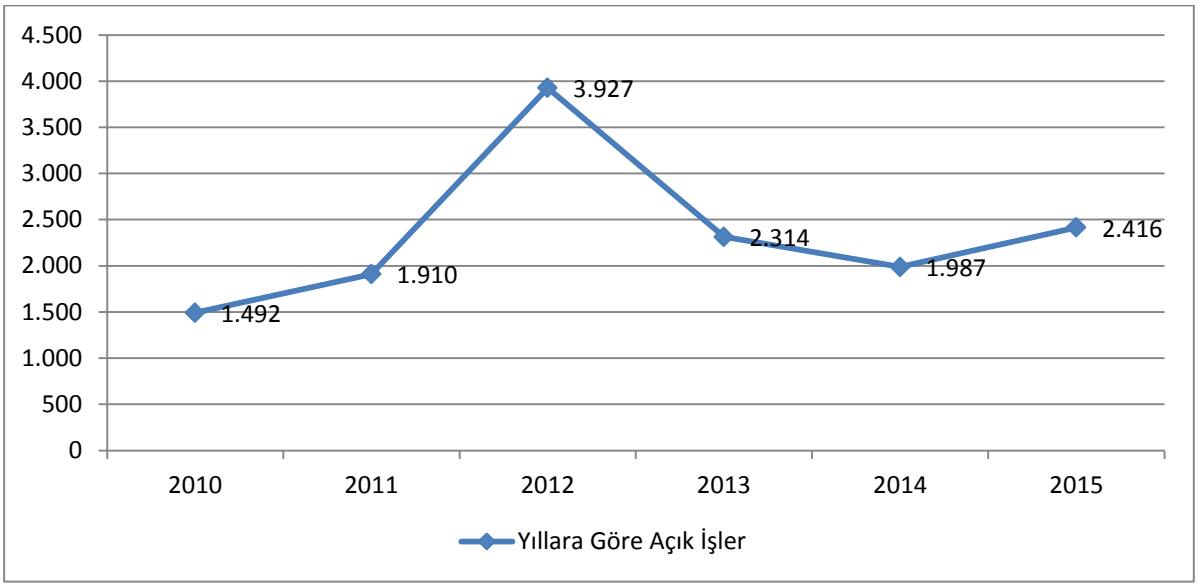

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde ilk üç sırayı Bilet Satış Elemanı(gişe/banko), Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri paylaşmaktadır. Bunları sırasıyla Beden İşçisi (Temizlik), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Satış Temsilcisi/Plasiyer, Bulaşıkçı, Şoför-Yük Taşıma, Aşçı Yardımcısı meslekleri takip etmektedir. Erzincan ilinde bulunan kurumsal çağrı merkezlerinin sayısının fazla olması müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı mesleğindeki açık iş sayısını ikinci sıraya taşımıştır.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Meslek	Açık İş Sayısı
Bilet satış elemanı (gişe/banko)	400
Beden işçisi (genel)	388
Garson (servis elemanı)	266
Beden işçisi (temizlik)	203
Çağrı merkezi müşteri temsilcisi	173
Güvenlik görevlisi (silahlı)	123
Satış temsilcisi / plasiyer	85
Bulaşıkçı (stevard)	44
Şoför-yük taşıma	31
Aşçı yardımcısı	30
Kurye	30
Aşçı	29
Kasiyer	28
Beden işçisi (inşaat)	26
Konfeksiyon işçisi	24
Diğer Meslekler	536
Genel Toplam	**2416**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 1441 olan işe yerleştirme sayısı 2012 yılında neredeyse iki katına çıkarak 2 bin 765'e ulaşmıştır. 2013 yılında ise hafif bir düşüşle 1 bin 758'e düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının 2013 yılında 685 iken, 2014 yılında 72 olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında kamudaki yoğun işe alım bu yıllarda işe yerleştirmeleri artırmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı 880 olarak gerçekleşmiş olup şimdiden 723 olan 2014 yılı işe yerleştirme rakamını geçmiştir.

İş ve meslek danışmanlarının İŞKUR' da istihdam edilmesi, aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımasına rağmen Erzincan' da 2012' den sonra İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin düşüş yaşanmıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

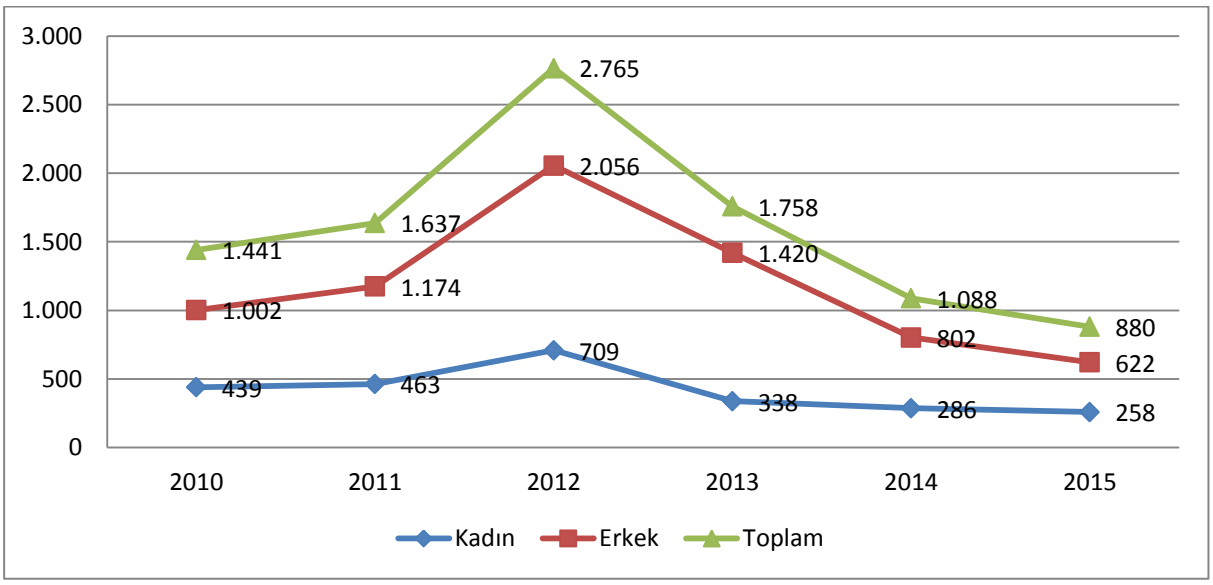

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko) ve Beden İşçisi(Genel) meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Temizlik), Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Garson (Servis Elemanı), Satış Temsilcisi /Plasiyer, Kurye, Soğuk Mutfak Aşçısı ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri takip etmektedir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı(2015*)

Meslek	İşe Yerleştirme
Bilet satış elemanı (gişe/banko)	258
Beden işçisi (genel)	176
Çağrı merkezi müşteri temsilcisi	122
Beden işçisi (temizlik)	94
Güvenlik görevlisi (silahlı)	76
Garson (servis elemanı)	25
Satış temsilcisi / plasiyer	17
Kurye	10
Soğuk mutfak aşçısı	7
Şoför-yük taşıma	6
Diğer Meslekler	89
Genel Toplam	**880**

Kaynak: İŞKUR * Ocak-Haziran

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 153 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 901 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 2 bin 799 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise işverenler tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 119 İEP düzenlenmiş olup 150 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 32 adet kurs düzenlenmiş olup 701 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	32	701	150	440	2	50	153	901	76	2.799
2014	30	549	63	535	8	200	86	812	100	2.892
2013	22	452	83	426	4	101	58	636	87	1.843
2012	59	1.181	18	153	6	151	71	1.350	52	1.539
2011	41	812	27	105	4	100	63	939	28	440
2010	93	1.986	-	3	2	50	95	2.036	34	336

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Erzincan ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 1 bin 935 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 796'sı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	1519	796
2014	2292	1119
2013	2001	984
2012	1576	951
2011	803	548
2010	763	512

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden işçisi (genel)	158
Beden işçisi (temizlik)	67
Büro memuru (genel)	33
Şoför-yük taşıma	26
Bilgisayar operatörü	18
Ön muhasebeci	16
Aşçı	16
Müşteri temsilcisi	15
Garson (servis elemanı)	15
İş makineleri operatörü	14
Diğer Meslekler	418
Toplam	**796**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş

istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Erzincan ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

verilecektir. Çalışma kapsamında Erzurum ilinde 331 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 22 bin 440 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Erzincan ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 331 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 15 sektörden işyerleri bulunmaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	89
İnşaat	79
İmalat	50
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	31
Ulaştırma ve depolama	18
Eğitim	14
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9
Madencilik ve taş ocakçılığı	8
Diğer hizmet faaliyetleri	8
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4
Gayrimenkul faaliyetleri	3
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Genel Toplam	**331**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 4 işyerinden biri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 23,8) ile İmalat (yüzde 15,1) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 65,7'sini oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Erzincan ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Erzincan'da üçüncü sıradadır.

Erzincan ilinde en az işyeri Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor sektörlerindedir. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

Erzincan ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 8 bin 640 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 79'i erkek, yüzde 21'i kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Erzincan'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Oysaki 2014 yılı Hanehalkı İşgücü Anketi Bölgesel sonuçlarına göre Erzincan'ın da içinde bulunduğu TRA1 bölgesinde kadınların istihdam oranı Türkiye genelinin 3 puan üzerindedir. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar yaygın olarak ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Erzincan'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	822	1947	2769
İnşaat	82	1399	1481
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	305	1099	1404
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	219	623	842
İmalat	73	688	761
Madencilik ve taş ocakçılığı	26	451	477
Eğitim	131	177	308
Ulaştırma ve depolama	28	254	282
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	45	30	75
Diğer hizmet faaliyetleri	11	59	70
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9	46	55
Finans ve sigorta faaliyetleri	10	10	20
Gayrimenkul faaliyetleri	1	33	34
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	32	32
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	30	30
Genel Toplam	**1762**	**6877**	**8640**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da en fazla çalışan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 65,4'ü bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 50,7'si Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektöründe iken bu iki sektörde çalışanların oranına bakıldığında 17,4 puanlık bir düşüşle yüzde 33,3 olduğu görülmektedir. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerindedir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe toplam çalışan sayısının birinci sırada yer almasının nedeni kurumsal çağrı merkezlerinin Erzincan ilinde istihdamda önemli rol oynamasından dolayıdır.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

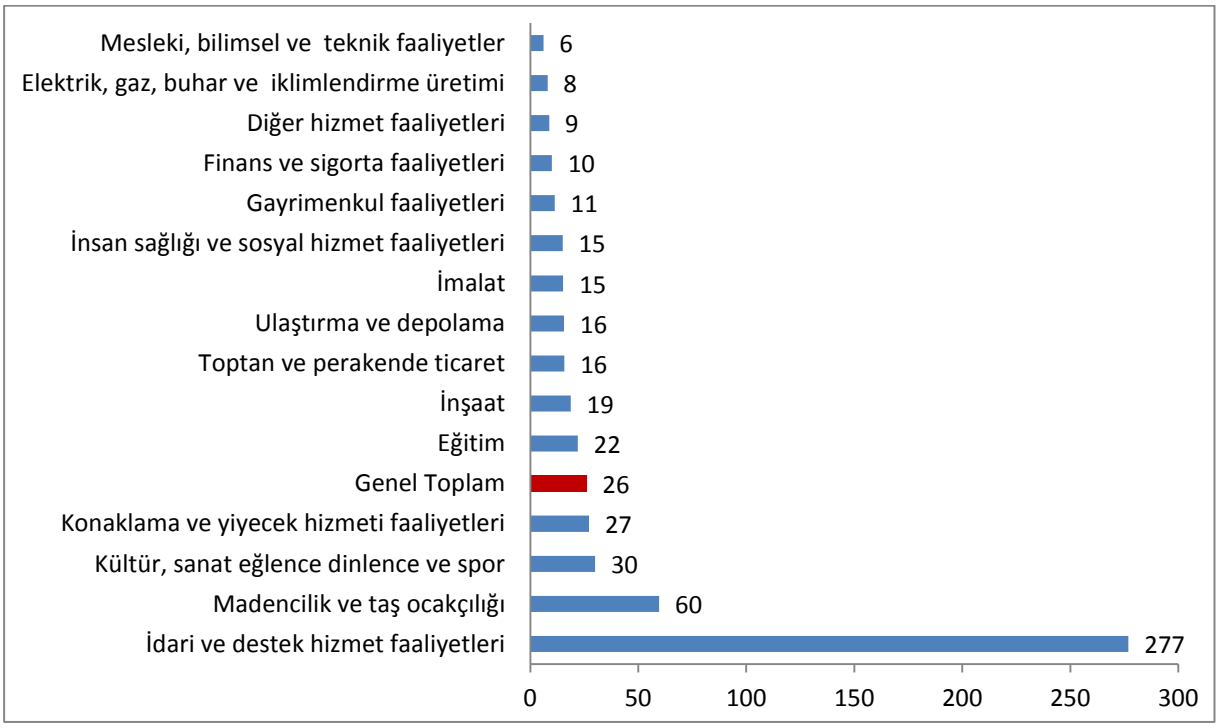

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 26'dır. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Erzincan'daki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Erzincan'da en fazla işyeri olan ilk üç sektör Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ile İmalat sektörü ortalamanın altındadır. Diğer taraftan Erzincan'da en fazla çalışanı olan sektörlerden birinci sıradaki İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki ortalama çalışan sayısı Türkiye geneline çok yüksek olmasında karşın sırasıyla ikinci ve üçüncü sıradaki İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindeki ortalama çalışan sayısı Türkiye geneline bakıldığında ortalamanın altında kalmaktadır. Erzincan ilinde ortalama çalışan sayısı en yüksek olan ilk üç sektör sırasıyla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor faaliyetleri sektörleridir.

Erzincan ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her üç işyerinden biri 5-9 yıldır faaliyet gösteren işyerleridir. Daha sonra ise daha 5 yılını doldurmamış yeni işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yarısı bu iki gruba aittir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

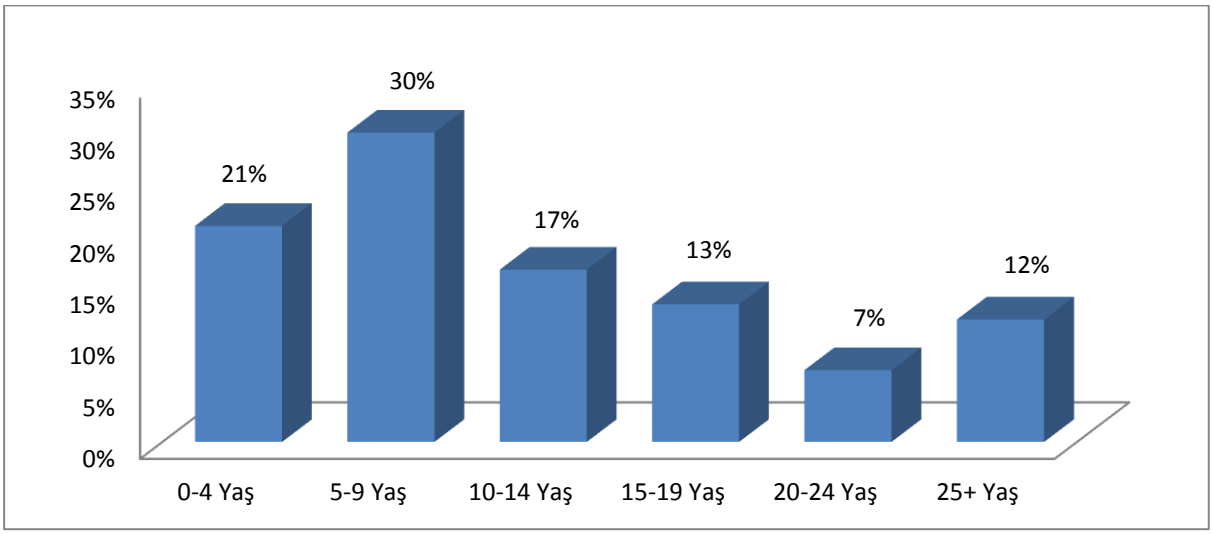

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve Erzincan' da en fazla işyerinin yüzde 30 ile 5-9 yaş grubunda, bu oranın Türkiye' de yüzde 26,8 olduğu görülmektedir. Erzincan' da genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 12, Türkiye de ise bu oran 12,6'dır. Erzincan ili ile Türkiye geneli verilerinin paralellik gösterdiği görülmektedir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdedir. Çalışanların yüzde 30,8'i bu meslek grubundadır. Sektöre göre işyerlerinin dağılımında üçüncü, çalışanların sektöre göre dağılımında da birinci sırada olması sebebiyle Toptan ve Perakende Ticaret sektörünü meslek grupları içerisinde ön plana çıkarmıştır. Türkiye genelinde bu meslek grubu dördüncü sıradadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Nitelik gerektirmeyen meslekler	607	2061	2.669
Hizmet ve satış elemanları	340	1169	1.509
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	21	1097	1.118
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	487	601	1.088
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	22	844	866
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	110	623	733
Profesyonel meslek mensupları	149	312	461
Yöneticiler	21	149	170
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	5	20	25
Genel Toplam	**1.762**	**6.877**	**8.640**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde çalışanların yüzde 31'i Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Erzincan ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde

çalışma oranı Türkiye geneline bakıldığında oldukça yüksektir. Bunun sebeplerinden biride ilde hem organize sanayi bölgesi hem de hizmet sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde genelde deneyimsiz eleman çalıştırılmasıdır. Erzincan'da erkeklerin yüzde 29,9'u, kadınların ise 34,4'ü nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle ön lisans ve lisans mezunlarının çalıştıkları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu incelediğinde Erzincan'da kadınların yüzde 27,6'sının, erkeklerin ise yüzde 8,7'sinin bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Erzincan'da erkekler en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Büro Hizmetlerinde Çalışanlar meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

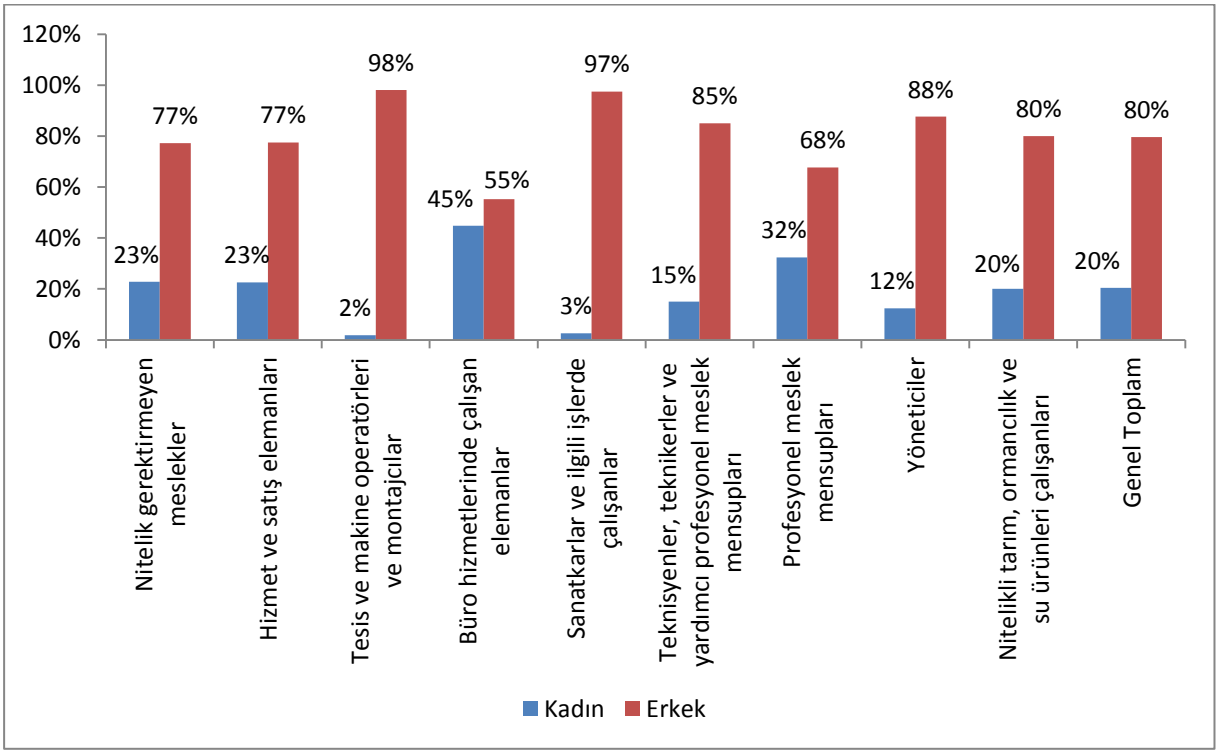

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile Erzincan ilinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu bir meslek grubu bulunmamaktadır. Erzincan ilinde çalışan kadınların oranında Büro Hizmetinde Çalışanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları ilk iki meslek grubu olarak göze çarpmaktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Toplam
Beden işçisi (temizlik)	Beden işçisi (temizlik)	Beden İşçisi (temizlik)
Beden işçisi (genel)	Çağrı merkezi müşteri temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Şoför-yük taşıma	Kasiyer	Beden İşçisi (genel)
Garson (servis elemanı)	Garson (servis elemanı)	Garson (servis elemanı)
Çağrı merkezi müşteri temsilcisi	Beden işçisi (genel)	Şoför-Yük Taşıma
Şoför (yolcu taşıma)	Temizlik görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik görevlisi	Satış temsilcisi / plasiyer	Şoför (yolcu taşıma)
Satış temsilcisi / plasiyer	Büro memuru (genel)	Satış Temsilcisi / plasiyer
Beden işçisi (inşaat)	Aşçı	Büro Memuru (genel)
Güvenlik görevlisi (silahlı)	Bulaşıkçı (stevard)	Aşçı

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Beden İşçisi (Temizlik) mesleği görülmektedir. Hizmet sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir. 2014 yılında da bu sıra ilk beşte değişmemekle birlikte genel olarak benzerlik göstermektedir.

En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında 2014 yılında olduğu gibi kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,1'i İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Erzurum ilinde yüzde 59,5'tir. Erzincan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Erzincan'daki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısına hizmet sunma imkanı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektörler	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR hizmetinden faydalananların kendi içinde dağılımı
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	70,0%	4,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	62,5%	3,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	62,5%	3,4%
Toptan ve perakende ticaret	57,3%	34,7%
İmalat	55,2%	18,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51,6%	10,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	50,0%	0,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	40,0%	1,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	33,3%	0,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	33,3%	2,0%
Eğitim	28,6%	2,7%
İnşaat	25,6%	13,8%
Ulaştırma ve depolama	22,2%	2,7%
Genel Toplam	**44,4%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörleridir. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin yüzde 70'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Ulaştırma ve Depolama, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Eğitim ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri dışındaki tüm sektörlerde yer alan işyerlerinin yarıdan fazlası İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır.

Erzincan ilinde işyerlerinin yüzde 6,2'si part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Erzincan'da part-time çalışanı olan işyerlerinin oranı daha düşüktür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektörler	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan	Toplam Çalışan Oranı
İmalat	10	80	90	6,9%
İnşaat	3	128	131	10,1%
Toptan ve perakende ticaret	9	103	112	8,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	22	37	2,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	8	8	0,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	418	457	875	67,3%
Eğitim	12	19	31	2,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10	6	16	1,2%
Toplam	**477**	**822**	**1300**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da araştırma kapsamına giren 15 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 8 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörde işyeri sayısı az olan sektörlerden olmasına rağmen part-time çalışanı olan işyeri sayısında ilk sıradaki sektör olarak dikkat çekmiştir. Ancak daha sağlıklı bir analiz için sektör içerisinde part-time çalışanı olan işyerlerine bakmak daha doğru olacaktır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki her beş işyerinden birinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Eğitim sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 21,4'tir. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü iken en düşük oran ise Erzincan ilinde part-time çalışanı olmayan Madencilik sektöründedir.

Erzincan ilinde çalışanların yüzde 15'i part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Erzincan iline göre part-time çalışma daha yaygındır. Erzincan'da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 36,6'sı kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdam oranının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Erzincan'da part-time çalışmanın kadın istihdamı

üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14''te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+ İşyerleri		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Çağrı Merkezi Takım Lideri	Haberleşme Sistemleri Teknisyeni /Telekomünikasyon Teknisyeni	Haberleşme Sistemleri Teknisyeni /Telekomünikasyon Teknisyeni
Beden İşçisi (Genel)	Geri Dönüşüm İşçisi	Çağrı merkezi takım lideri
Sekreter	Garson (Servis Elemanı)	Beden işçisi (temizlik)
Ön Muhasebeci	Çağrı Merkezi Takım Lideri	Garson (Servis Elemanı)
Aşçı	Şoför-Yük Taşıma	Geri Dönüşüm İşçisi
Hemşire	Bilgisayar İşletmeni	Şoför-Yük Taşıma
Yönetici (Haberleşme)	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Bilgisayar İşletmeni
Personel Uzmanı	Forklift Operatörü	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Genel), Haberleşme Sistemleri Teknisyeni ve Çağrı Merkezi Takım Lideri olmuştur. Erzincan ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 24,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Erzincan ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üzerindedir. Bunun sebebi ise ilde 24 saat boyunca hizmet gösteren ve 1000 kişinin üzerinde çalışanı bünyesinde barındıran çağrı merkezidir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	İşveren	Çalışan		
	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	80,0%	816	1.920	2.736
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	75,0%	0	31	31
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	45,2%	164	404	568
Madencilik ve taş ocakçılığı	37,5%	22	364	386
Toptan ve perakende ticaret	28,1%	154	403	557
İmalat	22,5%	26	190	216
Ulaştırma ve depolama	11,1%	0	26	26
İnşaat	5,1%	3	608	611
Genel Toplam	**24,3%**	**1.185**	**3.946**	**5.131**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin yüzde 80' inde uygulanmaktadır. Erzincan ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektör; Erzincan' da faaliyet gösteren Assistt A.Ş.' den dolayı İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde Erzincan ilinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Erzincan ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk üç sektördeki erkeklerin oranı kadınlardan bir hayli yüksektir.

Erzincan ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 23'ü kadındır. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Beden İşçisi (temizlik)	Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (temizlik)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Garson (Servis Elemanı)	Şoför-Yük Taşıma	Garson (Servis Elemanı)
Kasiyer	Garson (Servis Elemanı)	Şoför-Yük Taşıma
Bulaşıkçı (Stevard)	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Şoför (Yolcu Taşıma)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Satış elemanı (perakende)	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Çağrı Merkezi Takım Lideri	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Büro Memuru (Genel)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Kasiyer
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Büro Memuru (genel)	Bulaşıkçı (Stevard)

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Beden İşçisi (Temizlik), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemanı) almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Erkeklerde ise sırayı Beden İşçisi (Temizlik), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Şoför-Yük Taşıma iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Erzincan ilinde hem part-time çalışanı olan işyerlerinde hem de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinin ilk sıralarda yer alması dikkat çekicidir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 3,4'ü ihracat yapmaktadır. İlde dört sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 13'ü ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Erzincan'a göre daha yüksektir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Sektör	İşyeri	Çalışan Sayısı		
	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	12,50%	21	310	331
İmalat	6,30%	3	62	65
İnşaat	5,10%	44	644	688
Toptan ve perakende ticaret	3,40%	3	42	45
Genel Toplam	**3,40%**	**71**	**1059**	**1129**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan sektörlere bakıldığında Erzincan ilinde ilk dört sırada yer alan İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri Türkiye genelinde ilk üç sektör içerisinde yer almaktadır. Erzincan ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Genel) gibi meslekler öne çıkmaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu tür mesleklerde de çalışanların olabileceği dikkatten kaçmamalıdır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Beden işçisi (genel)	Şoför-yük taşıma	Şoför-yük taşıma
Büro memuru (genel)	Beden işçisi (genel)	Beden işçisi (genel)
Laboratuvar teknikeri	Ekskavatör(kazıma ve yükleme) operatörü	Büro memuru (genel)
Çaycı	Kırıcı/delici kompresör tabancası operatörü	Ekskavatör(kazıma ve yükleme) Operatörü
Reyon görevlisi	Büro memuru (genel)	Kırıcı/delici kompresör tabancası operatörü
İş güvenliği ve iş sağlığı saha elemanı	Geri dönüşüm işçisi	Laboratuvar teknikeri
İnsan kaynakları uzmanı	Proses işçisi	Geri dönüşüm işçisi
İdari işler müdürü	Laboratuvar teknikeri	Proses işçisi
Pazarlamacı	Mekaniker-maden ocağı makineleri	Mekaniker-maden ocağı makineleri
Aşçı	Madenci (genel)	Madenci (genel)

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel) ve Laboratuvar Teknikeri alırken, erkeklerde ise Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Genel) ve Ekskavatör Operatörü olarak sıralanmaktadır. Bunu Erzincan'ın İliç ilçesinde faaliyet gösteren altın madeninde çalıştırılan elemanların faaliyet

gösterdikleri mesleklere bağlayabiliriz. Bir önceki tablodaki en çok ihracat yapılan sektör ve çalışanların cinsiyete göre dağılımı ile bu tabloyu birleştirildiğinde sıralamanın uyumlu olduğu görülmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Erzincan'daki işyerlerinin yüzde 83,9'u, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

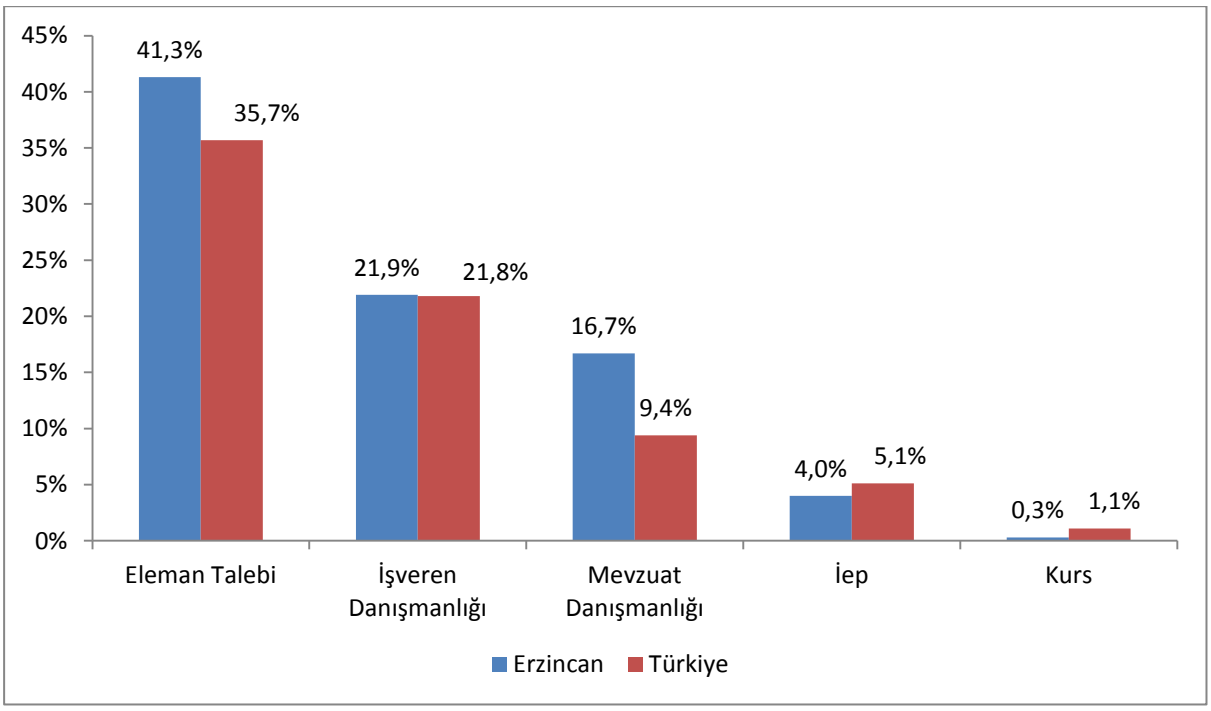

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 41,3 ile en fazla eleman talebi hizmeti almışlardır. Bunu sırasıyla yüzde 21,9 ile işveren danışmanlığı, yüzde 16,7 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 4 ile işbaşı eğitim programları takip etmiştir. Erzincan ilinde işveren danışmanlığı, eleman talebi ve mevzuat danışmanlığı hizmetleri Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, diğer hizmet türlerinde Türkiye geneli ile nerdeyse aynı oranlar göze çarpmaktadır.

Erzincan ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 10-14 yaşa sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirine yakındır. Erzincan'da en fazla işyerinin 0-4 ve 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerlerinde olması İŞKUR hizmetlerinden faydalanma noktasında da etkisini göstermiştir.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

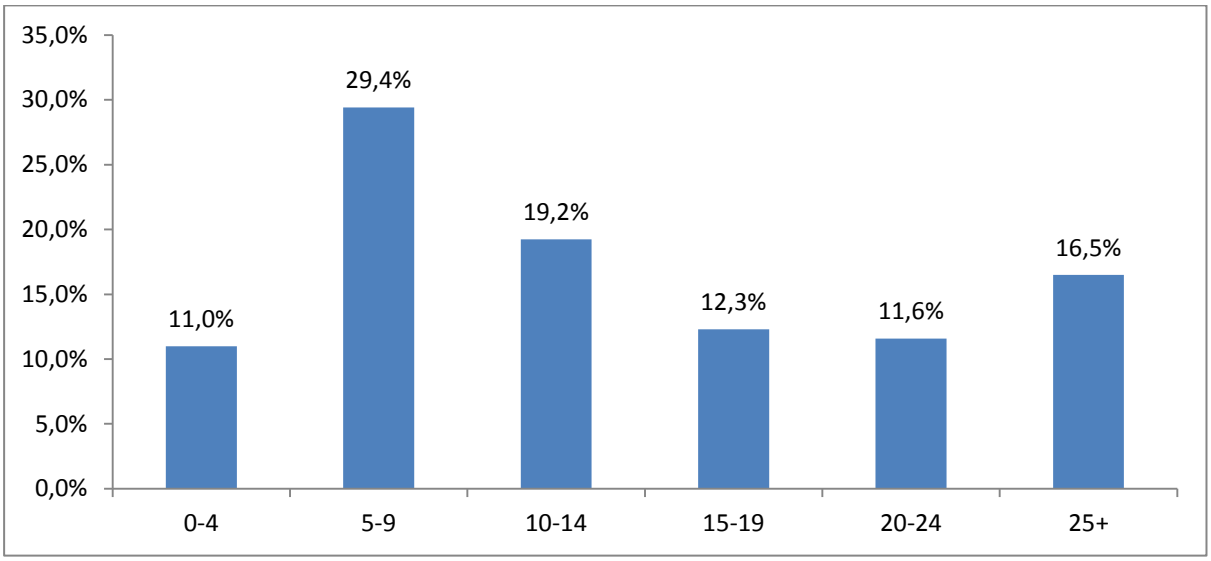

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde 10-14 yaş ve 15-19 yaş aralığı dışındaki bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla eleman talebi hizmeti almışlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 arası yaşa sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmektedir. Bütün yaş gruplarındaki firmaların kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada ise mevzuat danışmanlığı yer almaktadır. Söz konusu hizmetlerin birbiri ile benzerlik göstermeleri dikkat çekmektedir.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

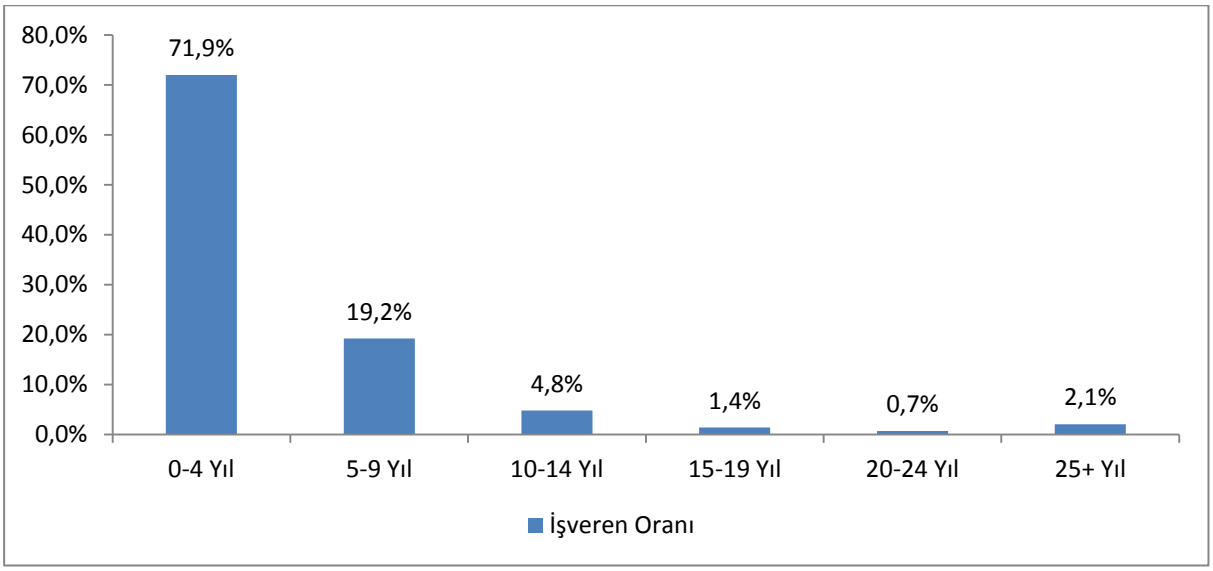

KAYNAK: İPA 2015

Erzincan ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 71,9'unun 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 20-24 yıl arasıdır. Erzincan ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı	Genel Toplam
Toptan ve perakende ticaret	34,3%	30,6%	37,3%	0,0%	39,7%	34,7%
İmalat	20,2%	15,9%	18,4%	0,0%	18,6%	18,8%
İnşaat	14,0%	0,0%	12,6%	0,0%	16,4%	13,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11,7%	7,6%	12,4%	0,0%	3,6%	10,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5,1%	15,3%	5,5%	100,0%	0,0%	4,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	3,7%	7,6%	2,8%	0,0%	5,4%	3,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3,7%	0,0%	2,8%	0,0%	3,6%	3,4%
Ulaştırma ve depolama	1,5%	7,6%	2,8%	0,0%	5,4%	2,7%
Eğitim	2,9%	0,0%	1,4%	0,0%	3,6%	2,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,2%	0,0%	1,4%	0,0%	1,8%	2,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	7,6%	2,8%	0,0%	1,8%	1,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	7,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%

KAYNAK: 2015 İPA

Erzincan ilinde sektörler içerisinde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur Mevzuat danışmanlığı hizmetinde ise İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama ve Eğitim sektörleri ön planda olmuştur. Kurs hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Bu hizmet yapısı gereği işyerlerinden ziyade işsizlerin faydalandığı bir hizmettir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü kurs hizmetinden diğer sektörlere göre daha yüksek oranda yararlanmıştır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Erzincan ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR hizmetlerinden çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği hizmetlerinden faydalanmamışlardır. Part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları benzerlik göstermektedir. Erzincan ilinde part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin

en fazla yararlandıkları hizmet eleman talebidir ve bu durum Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. Erzincan'da eleman talebi hizmetinin ardından işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programları ve kurs hizmetleri yer alırken, Türkiye genelinde ise Erzincan'la aynı olarak ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada mevzuat danışmanlığı sonrasında sırasıyla işbaşı eğitim programı, kurs, çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

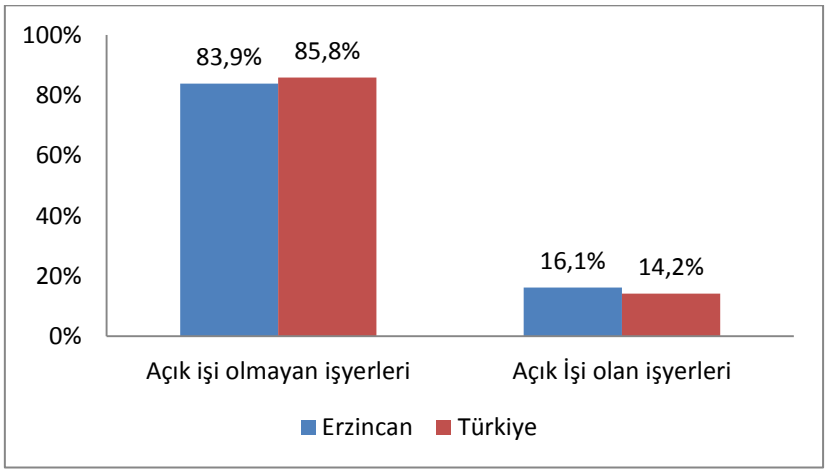

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilindeki işyerlerinin yüzde 16,1'i açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Erzincan'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Erzincan ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran düşük çıkmıştır.

Erzincan ilinde 53 işyerinde toplam 279 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

	2014			2015		
Sektör	**Açık İş**	**Açık İş Dağılımı**	**Açık İş Oranı**	**Açık İş**	**Açık İş Dağılımı**	**Açık İş Oranı**
Gayrimenkul Faaliyetleri	2	0,7%	5,7%	3	1,1%	8,8%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	67	24,9%	6,3%	65	23,3%	7,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0,4%	1,3%	5	1,8%	7,1%
İmalat	49	18,2%	4,8%	53	19,1%	7,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	65	24,2%	4,2%	58	20,8%	4,1%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	2	0,7%	3,6%	2	0,7%	3,6%
İnşaat	42	15,6%	2,2%	37	13,4%	2,5%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	11	4,1%	0,4%	50	17,9%	1,8%
Eğitim	3	1,1%	0,8%	2	0,7%	0,6%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0	0,0%	0,0%	2	0,7%	0,4%
Ulaştırma Ve Depolama	25	9,3%	8,5%	1	0,4%	0,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	0,7%	2,2%	0	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**269**	**100,0%**	**2,8%**	**278**	**100,0%**	**3,2%**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 23,3 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 20,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 19,1 ile İmalat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Gayrimenkul Faaliyetleri sektörleri izlemiştir. İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 65'ini oluştururken açık işlerin yüzde 53,3'lik paya sahip olmuşlardır. Bu üç sektör içerisinden Toptan ve Perakende Ticaret sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

2015 Yılı açık iş oranları 2014 yılı ile karşılaştırıldığında toptan ve perakende ticaret, eğitim, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile inşaat sektörlerindeki değişim miktarlarında çok fazla değişiklik olmadığı görülmektedir. Açık iş oranında 2014 yılına göre en fazla artış imalat sektöründe olmuştu. Azalışın en fazla olduğu sektör ise Ulaştırma Ve Depolama sektörü olmuştur.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Ulaştırma ve Depolama ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

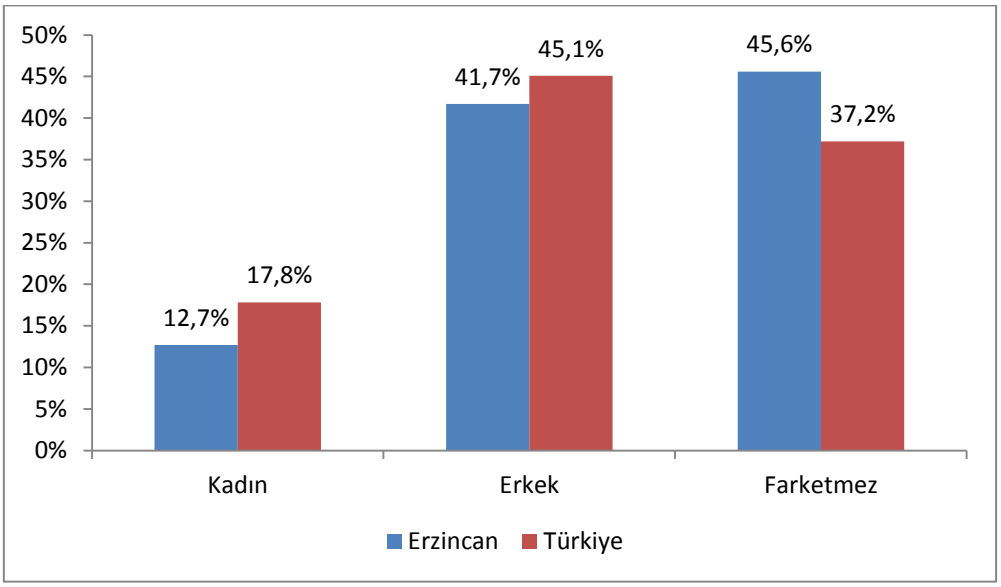

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da toplam açık işlerin yüzde 12,7'si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile yakınlık gösterse de düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 41,7 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebiyle neredeyse aynıdır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 45,6 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Erzincan ilindeki açık işlerin çoğu için cinsiyet farkı gözetilmezken, Türkiye genelinde oransal olarak erkekler daha çok tercih edilmiştir. Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülürken Erzincan' da bu farklılaşma daha azdır.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Sektörler	Açık İş Verme Oranı 2014	Açık İş Verme Oranı 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	12,5%
İmalat	28,3%	26,8%
İnşaat	8,1%	7,7%
Toptan ve perakende ticaret	23,4%	18,0%
Ulaştırma ve depolama	5,6%	5,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	42,4%	29,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	33,3%	33,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11,1%	11,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15,4%	10,0%
Eğitim	14,3%	14,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	12,5%	25,0%
Genel Toplam	**18,8%**	**16,1%**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 16,1 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Erzincan'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde

33,3 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Erzincan'da ikinci sırada yüzde 29 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 26,8 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Erzincan ilinde sektörel bazda; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Eğitim ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

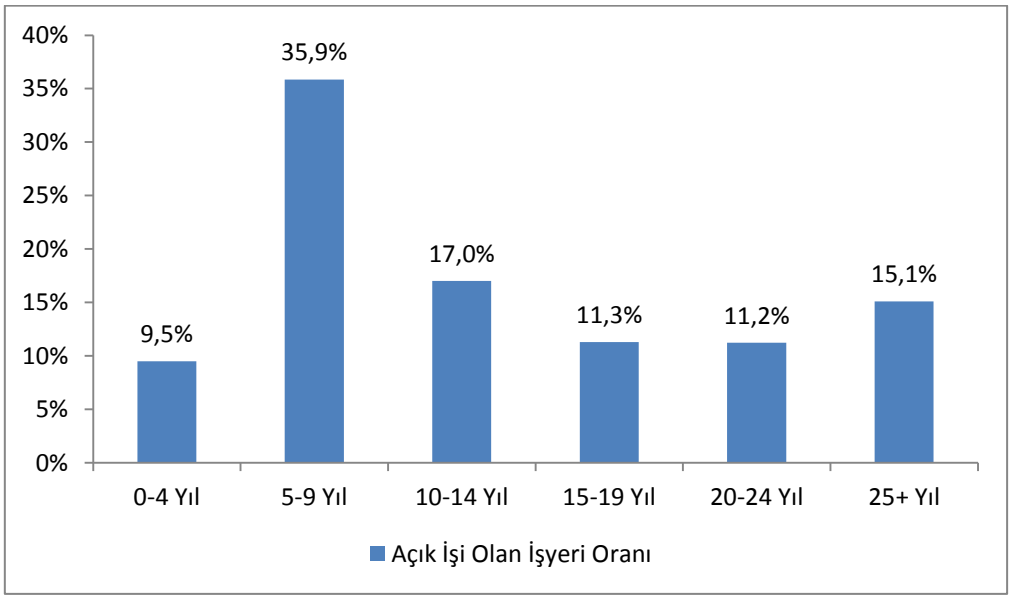

Kaynak: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 5-9 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 10-14 yaş grubuna sahip işyerleri ile 25+ yaş arası işyerleri gelmektedir. 2014 yılına baktığımızda en fazla açık iş oranının %5,9 ile 25 yaş ve üstü işyerleri olduğu bu oranı %2,9 ile 10-14 yaş arası işyerlerinin takip ettiği görülmektedir.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Erzincan ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektörler	Kadın	Erkek	Fark etmez
İmalat	10%	49%	41%
Toptan ve perakende ticaret	24%	24%	52%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18%	45%	37%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0%	0%	100%
Eğitim	50%	0%	50%
Genel Toplam	**12%**	**42%**	**46%**

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca iki sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark etmeyeceği görülmektedir. Toptan ve perakende de cinsiyet tercihleri eşit çıkmış, diğer sektörde ise işverenler açık işleri için bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Eğitim sektöründe de erkek eleman talebi olmamakla beraber kadın açık iş talebi yüzde elli olarak tercih edilmiştir. İmalat ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerindeki açık işte en fazla tercih edilen cinsiyet erkekler olmuştur. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde açık işlerde erkekler daha fazla tercih edilmiştir.

Erzincan'da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında hizmet ve satış elemanları mesleklerinin oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda da bu oran Türkiye genelinin yaklaşık üç katıdır. 2014 yılına bakıldığında Erzincan'daki açık işler Türkiye geneline göre daha az mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır. 2014 yılında, toplam açık işlerin %34'ü hizmet ve satış elemanları meslek grubuna aittir. Bunu %23 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grupları takip etmektedir. Açık iş oranına bakıldığında, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu, %5,5 ile hizmet ve satış elemanları meslek grubundadır. 2014 ve 2015 yıllarında açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında birinci sıra değişmemiştir. Bu da demek oluyor ki Erzincan' da hizmet sektöründe çalıştıracak kalifiye elemana uzun zamandır ihtiyaç duyulmaktadır.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Erzincan	Türkiye
	Açık İş Oranı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	21%	8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	31%	17%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	20%	15%
Profesyonel Meslek Mensupları	5%	8%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	14%	22%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. ensup.	4%	8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	6%	23%
Genel Toplam	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubundadır. İkinci sırada Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır. Erzincan ilinde son dönemlerde kafe, restoran, lokanta ve mağaza vb. türünde birçok işyeri açılmıştır. Dolayısıyla söz konusu piyasada açık iş talepleri de oluşmuştur. Bu sebeple hizmet ve satış elemanları talebinde artış olmuştur. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye'de ise Erzincan'ın tam aksine açık iş dağılımında birinci sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Erzincan			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Farketmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	12,0%	0,0%	88,0%	25,5%	25,0%	49,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	21,7%	64,1%	14,1%	17,6%	19,3%	63,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	6,5%	93,5%	0,0%	17,0%	46,5%	36,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	14,5%	33,0%	52,5%	23,7%	41,7%	34,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	15,3%	34,1%	50,6%	21,3%	27,5%	51,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	30,3%	59,8%	9,8%	12,6%	51,1%	36,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	100,0%	0,0%	11,0%	73,9%	15,1%
Genel Toplam	**12,7%**	**41,7%**	**45,6%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Erzincan ilinin açık işlerinde erkeklerin ön planda ve Türkiye ortalamasının üzerindedir. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların oransal olarak en fazla talep edildiği meslek grubu Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur. Türkiye genelinde ise bu oran düşük seviyededir. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır.

Erzincan'da fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubuyken Türkiye'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grupları Hizmet Ve Satış Elemanları ve profesyonel meslek mensuplarıdır. Türkiye genelinde Erzincan'dan farklı olarak hizmet ve satış elemanları meslek gruplarında talep edilen elemanlarda fark etmez seçeneğini belirtme oranı yüksektir. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015		2014	
Meslekler	**Oran**	**Meslekler**	**Oran**
Çağrı merkezi müşteri temsilcisi	18%	Garson (servis elemanı)	16%
Garson (servis elemanı)	16%	Otobüs kaptanı (şoförü)	13%
Beden işçisi (genel)	11%	Kasiyer	6%
Betonarme demircisi	4%	Satış temsilcisi / plasiyer	6%
İnşaat elemanları kalıpçısı (elle)	4%	Aşçı	4%
Aşçı	3%	Hidrolik pres tezgahı operatörü	4%
Aşçı yardımcısı	3%	Elektrikçi (genel)	3%
Beden işçisi (temizlik)	2%	Sıhhi tesisatçı/ısıtma ve sıhhi tesisatçı	3%
Pazarlamacı	2%	Beden işçisi (genel)	3%
Servis komisi	2%	Ön muhasebeci	2%
Bulaşıkçı (stevard)	2%	Açkı ve polisaj tezgahı operatörü-metal işçiliği	2%
Muhasebeci	2%	Beden işçisi (temizlik)	2%
Temizlik görevlisi	2%	Satış elemanı (perakende)	2%
Şoför-yük taşıma	1%	Manav	2%
İş makineleri operatörü	1%	Pazarlamacı	2%
Ahşap mobilya imalatçısı	1%	Kaynakçı (oksijen ve elektrik)	2%
Kasiyer	1%	Tornacı (torna tezgahı işçisi)	1%
Oto yıkama elemanı	1%	Motorlu araçlar teknolojisi	1%
Reyon görevlisi	1%	Kasap (et hazırlayıcı)	1%
Diğer meslekler	22%	Diğer meslekler	19%
Toplam	100%	**Toplam**	**100%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin mesleklere göre dağılımına bakıldığında 2014 yılına göre mesleklerde değişiklik olduğu görülmektedir. 2014 yılında açık işin en fazla olduğu meslek Garson(Servis elemanı) iken, 2015 yılında ise Çağrı merkezi müşteri temsilcisi mesleğidir. Garson mesleği her iki yılda da oran olarak değişmemekle birlikte ilk üç sırada yer almaktadır. Açık işler bakımından ilk yirmi mesleğe bakıldığında ise değişkenlik görüldüğü, sıralamaları farklı olmakla birlikte ortak olarak sadece Garson(servis elemanı), Kasiyer, Aşçı, Beden işçisi(Genel), Beden işçisi(temizlik) meslekleri bulunmaktadır. Açık işlerde ihtiyaç duyulan diğer mesleklerde değişiklik olmuştur. 2015 yılında açık iş

in en fazla olduğu mesleğin çağrı merkezi müşteri temsilcisi olmasının nedenlerinden biri çağrı merkezlerinde çalışma şartlarının beğenilmemesi ve önerilen ücretin az bulunmasıdır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Servis Komisi	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Garson (Servis Elemanı)
Kasiyer	Betonarme Demircisi	Beden İşçisi (Genel)
Sekreter	Beden İşçisi (Genel)	Bulaşıkçı (Stevard)
Ön Muhasebeci	Aşçı Yardımcısı	Aşçı
Reyon Görevlisi	Aşçı	Beden İşçisi (Temizlik)
Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma	Satış Danışmanı
Maden Mühendisi	Pazarlamacı	Reyon Görevlisi
Pazarlamacı	İş Makineleri Operatörü	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Forklift Operatörü	Oto Yıkama Elemanı	Satış Görevlisi
Sıcak Mutfak Aşçısı	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy)
Müşteri Temsilcisi	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	Muhasebeci
Güvenlik Görevlisi	Forklift Operatörü	Servis Komisi
Satış Elemanı (Perakende)	Beden İşçisi (Temizlik)	İlk Yardım Eğitmeni (Sürücü Kursu)
Beden İşçisi (Genel)	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	İç Mimar
Beden İşçisi (Temizlik)	Gaz Altı Kaynakçısı	Ziraat Teknikeri

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Servis Komisi ve Kasiyer iken, erkeklerde Garson (Servis Elemanı), İnşaat Elemanları Kalıpçısı ve Betonarme Demircisi yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (Genel) ilk üç meslek arasına girmiştir. 2014 yılında Erzincan' da Satış elemanı(perakende) ve aşçı mesleğinde eleman talebi olan işyerlerinin tamamı çalıştıracağı elemanlarda cinsiyet ayrımı yapmamıştır ve Kasiyer mesleğinde eleman ihtiyacı olan işyerlerinin ise büyük çoğunluğu (%64,2) kadın çalışan talep etmiştir. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

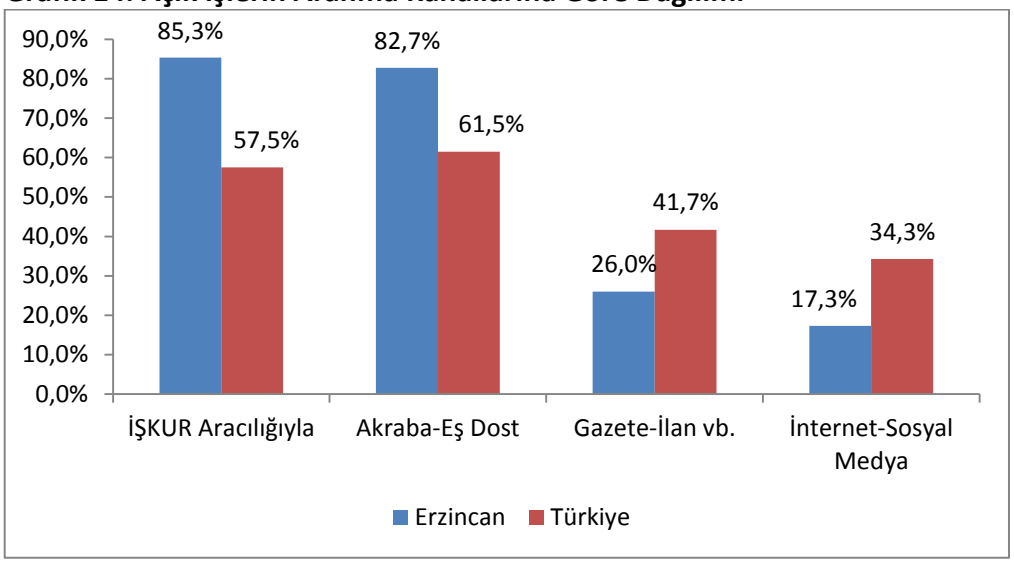

Kaynak: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Erzincan'da birebir benzerlik söz konusudur. Arama kanalı olarak birinci sırada İŞKUR Aracılığıyla yer alırken bunu sırasıyla Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları takip etmektedir. Erzincan'da "İŞKUR" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde görev yapan iş ve meslek danışmanlarının özverili çalışmalarıdır. Erzincan'da 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 56,7 iken bu sene 30 puandan fazla artarak yüzde 85,3'e çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete İlan Vb	İnternet Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	95,9%	23,2%	4,1%	100,0%
İnşaat	94,6%	0,0%	0,0%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret	31,0%	3,4%	53,4%	50,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	98,5%	12,3%	18,5%	87,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	50,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**82,7%**	**26,0%**	**17,3%**	**85,3%**

KAYNAK: İPA 2015

Erzincan'da ulaştırma ve depolama faaliyetleri sektöründe açık iş arama kanalı olarak 2014 yılında sadece gazete-ilan vb. kullanılmasına rağmen bu yıl sadece İŞKUR kullanılmaktadır. İmalat, İnşaat, Gayrimenkul Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe de firmalar açık işlerinin tamamını İŞKUR aracılığı ile aramaktadırlar. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde açık işler büyük bir oranda İŞKUR aracılığı ile aranmaktadırlar. Mesleki, Bilimsel ve Teknik faaliyetleri sektöründeki firmalar açık işlerini sadece Akraba-Eş Dost vasıtası ile aramaktadırlar. İnternet ve sosyal medyayı açık iş arama kanalı olarak Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki firmalar kullanmaktadırlar. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki firmalar açık işlerini İŞKUR'dan talep etmemektedirler. 2014' de Sektörlere ve arama kanallarına göre açık işlerin dağılımına bakıldığında ise, işverenlerin büyük çoğunluğunun (%56,7) açık işini İŞKUR aracılığıyla aradığı görülmektedir. Bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri, idari ve destek hizmet faaliyetleri, eğitim sektörlerinde açık iş talebi olan bütün işyerleri eleman teminini İŞKUR aracılığıyla karşılamak istemektedir.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba Eş Dost	Gazete İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla
Hizmet Ve Satış Elemanları	71,8%	9,4%	32,9%	74,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	93,2%	86,3%	6,8%	96,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	78,3%	0,0%	21,9%	76,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	92,1%	5,2%	0,0%	97,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	100,0%	25,7%	6,5%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	63,6%	35,3%	7,1%	85,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	20,5%	19,7%	90,2%
Genel Toplam	**82,7%**	**26,0%**	**17,3%**	**85,3%**

KAYNAK: İPA 2015

Erzincan ilinde Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarının tamamı Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır. İŞKUR'u oransal olarak en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda olanlar için kullanmaktadırlar. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde çalışan elemanlar meslek grubu için gazete-ilan vb. arama kanalı kullanılmazken, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu için İnternet-Sosyal Medya arama kanalı olarak kullanılmamaktadır. Özel İstihdam Büroları herhangi bir meslek grubu için arama kanalı olarak kullanılmamaktadır. Bu durum göstermektedir ki özel istihdam bürolarına Erzincan' da İŞKUR' un aktif çalışmalarından dolayı ihtiyaç duyulmamaktadır.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslekler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Garson (Servis Elemanı)	71,1%	15,6%	35,6%	73,3%
Beden İşçisi (Genel)	96,7%	0,0%	3,6%	100,0%
Betonarme Demircisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Aşçı	77,8%	0,0%	22,2%	66,7%
Aşçı Yardımcısı	100,0%	0,0%	0,0%	71,4%
Beden İşçisi (Temizlik)	51,3%	0,0%	48,7%	51,3%
Pazarlamacı	100,0%	20,9%	38,8%	100,0%
Servis Komisi	80,0%	20,0%	80,0%	80,0%
Bulaşıkçı (Stevard)	20,0%	0,0%	80,0%	0,0%
Muhasebeci	40,0%	20,0%	20,0%	80,0%
Temizlik Görevlisi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer	74,4%	14,0%	17,4%	83,7%
Genel Toplam	**82,7%**	**26,0%**	**17,3%**	**85,3%**

Kaynak: İPA 2015

Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (Genel) Betonarme Demircisi, İnşaat Elemanları Kalıpçısı, Pazarlamacı ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde eleman aranırken İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 olmuştur. Garson (Servis Elemanı), Servis Komisi ve Muhasebeci mesleklerinde eleman aranırken de en fazla arama kanalı olarak İŞKUR kullanılmıştır.

İşgücü piyasasında yer alan mesleklerde arama kanalı olarak Özel İstihdam Büroları fazla tercih edilmemektedir.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	88,8%	73,6%	78,6%	87,2%	100,0%	94,2%	**82,7%**
Gazete-İlan vb.	3,6%	47,0%	0,0%	3,2%	15,2%	5,8%	**26,0%**
İnternet-Sosyal Medya	3,6%	25,0%	0,0%	6,4%	26,1%	0,0%	**17,3%**
İŞKUR aracılığıyla	92,9%	77,4%	65,7%	100,0%	100,0%	94,2%	**85,3%**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 15-19 yaş ve 20-24 yaştaki firmalar, ikinci sırada 25+ yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 5-9 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır. Tüm arama kanalları içerisinde en çok tercih edilen arama kanalı İŞKUR olmuştur.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 20-24 yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar

arasında en yüksek oran 20-24 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Gazete-ilan vb. tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 5-9 yaş arası firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Erzincan			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	73,9%	9,1%	17,0%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	90,3%	8,3%	1,4%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	16,9%	39,5%	43,6%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	77,6%	9,3%	13,1%	70,4%	12,3%	17,3%
Genel Toplam	68,3%	10,8%	20,9%	56,7%	21,6%	21,7%

Kaynak: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Erzincan ili benzerlik göstermektedir.

Hem Türkiye genelinde hem de Erzincan'da Arama kanallarında internet-sosyal medya dışındakilerde 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 31-89 gün aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	58,90%	79,80%	77,40%	75,40%
Gazete-İlan vb.	0,00%	0,00%	53,80%	32,20%
İnternet-Sosyal Medya	27,20%	17,50%	31,20%	27,10%
İŞKUR aracılığıyla	90,90%	65,10%	77,40%	76,20%

Kaynak: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Erzincan'da hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranan açık işlerde de hem Erzincan hem de Türkiye'de cinsiyet olarak fark etmez seçeneği aranmaktadır. İŞKUR arama kanalı ile Erzincan' da en fazla kadınlar aranırken Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde, Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

Erzincan'daki açık işlerin yüzde 55,5'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindedir. İşyerlerinin 21,1'inde vardiyalı çalışma yapılırken, açık işlerin yaklaşık yarısı bu işyerlerindedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Erzincan genelinden farklı olarak en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri Özel İstihdam Büroları vasıtasıyla eleman aramamaktadır.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	58,9%	79,8%	77,4%	75,4%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	53,8%	32,2%
İnternet-Sosyal Medya	27,2%	17,5%	31,2%	27,1%
İŞKUR aracılığıyla	90,9%	65,1%	77,4%	76,2%

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 76,2'lik kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 75,4 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerinin yüzde 25,8'inde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 14,1'inde kadın eleman arandığı, yüzde 60'ında ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 65,1'i İŞKUR vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalı ise yüzde 90,9'luk oranıyla İŞKUR'dur. İnternet-Sosyal Medya kanalının kadın eleman aranırken, erkeklerin kendi içerisindeki oranına göre daha fazla oranda tercih edilmesi dikkat çekicidir. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Erzincan'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini arama kanalları; hem Erzincan geneli açık işlerin aranma kanalları hem de Türkiye geneli vardiyalı çalışma yapılan ve açık işi olan işyerlerinin aranma kanalları ile farklılaşmaktadır.

Erzincan'daki açık işlerin yüzde 34,8'i part-time çalışanı olan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 5,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Erzincan genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla İŞKUR ve Akraba Eş Dost arama kanalının tercih edildiğini görmekteyiz. Part-time çalışanı olan işyerleri Özel İstihdam Bürosu vasıtasıyla eleman aramamaktadır.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	71,4%	56,4%	73,4%	71,3%
İŞKUR aracılığıyla	71,4%	56,4%	73,4%	71,3%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	63,3%	51,3%
İnternet-Sosyal Medya	100,0%	62,4%	36,7%	44,3%

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 71,3'lük kısmının İŞKUR arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 71,3 ile Akraba-Eş Dost takip etmektedir. Part-time çalışanı olan

işyerlerine ait açık işlerin yüzde 11,3'ünde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 7,2'sinde kadın eleman, yüzde 81,4'ünde ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerde Gazete-ilan vb. vasıtasıyla aramamaktadır. Kadın eleman aranırken sırasıyla İnternet-Sosyal Medya, Akraba-Eş Dost ve İŞKUR arama kanalı takip edilmektedir. Erkek eleman arama yolunda ise yüzde 62,4'lük bir oranla İnternet-Sosyal Medya tercih edilmektedir. Gazete-İlan vb. arama kanalının sadece cinsiyet ayrımı farketmeksizin talep edildiği açık işler için kullanılması dikkat çekicidir. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak İŞKUR ve Akraba eş Dost arama kanallarını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

Erzincan'daki açık işlerin yüzde 5,7'si İhracat yapan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 3,3'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Erzincan genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla İŞKUR arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise Akraba-Eş Dost gelmektedir. Hem Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri hem de part-time çalışanı olmayan işyerleri Özel İstihdam Bürolarını arama kanalı olarak kullanmadığı gibi İhracat yapan işyerleri de kullanmamışlardır.

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	0,0%	78,2%	100,0%	74,3%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	85,8%	100,0%	87,6%
Gazete-İlan vb.	0,0%	7,1%	100,0%	12,4%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	14,2%	0,0%	12,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 87,6'lik kısmının İŞKUR arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 74,3 ile Akraba-Eş Dost takip etmektedir. İhracat yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 87,5' inde cinsiyet tercihi olarak erkek eleman, yüzde 6,25'inde kadın eleman aranmakta iken, yüzde 6,25'i için ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yalnızca İŞKUR vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 85,8'lik bir oranda İŞKUR tercih edilmektedir. Bunu yüzde 78,2 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerde yalnızca Akraba-Eş Dost, İŞKUR ve Gazete İlan vb. arama kanalları tercih edilmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Erzincan'daki açık işlerin yüzde 82,9'u daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	69,0%	88,3%	82,3%	82,6%	50,6%	94,8%	0,0%	83,2%
İŞKUR aracılığıyla	93,2%	82,0%	82,3%	83,6%	100,0%	92,2%	100,0%	93,7%
Gazete-İlan vb	7,4%	10,5%	43,6%	27,8%	16,5%	18,2%	0,0%	16,8%
İnternet-Sosyal Medya	20,5%	11,8%	23,4%	19,1%	32,9%	5,2%	0,0%	8,4%
Genel Toplam	12,7 %	33,7%	57,7 %	82,9%	12,7%	80,9%	6,3%	17,1%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 83,5 ile İŞKUR ve yüzde 82,6 ile Akraba-Eş Dost' dur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin yüzde 83,1'inde Akraba-Eş Dost ve yüzde 93,6'sında İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Açık işlerin yüzde 83,5'lik kısmı İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine aittir. İŞKUR hizmetlerinden faydalananlar ile daha önce faydalanmayanlar arasında 10 puanlık bir fark vardır. Açık işlerin yüzde 83,5 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. İŞKUR'un daha önce hizmetlerinden yararlananların açık iş arama durumunda, oranı cinsiyet olarak fark etmez denilen açık işler düşürmüştür. Fark etmez seçeneğini tercih edenlerin hizmetlerden yararlanmayanlardaki oranı daha önce hizmetlerden yararlananlardan daha yüksektir. Bu durum açık iş olan mesleğin yapısından kaynaklanabilir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih oranının çok fazla arttığını görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Erzincan'da 279 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, Bilgisayar Kullanımı, İletişim ve İfade Yeteneği, , Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Hesap Yapabilme, Satış ve Pazarlama, Yabancı Dil Becerisi ile Proje

Tabanlı Çalışma gelmektedir. Proje Tabanlı Çalışma Erzincan ilindeki hiçbir açık işte neredeyse hiç tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik iken fark etmez eleman talebinde bu öncelik değişmemektedir. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada yine Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekicidir. Garson, Satış Elemanı vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler pek farklılaşmamaktadır. Kadınlarda İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar Kullanımı ile Sorun Çözme ve İnisiyatif erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Sorun Çözme ve İnisiyatif, Takım Çalışması ile İletişim ve İfade becerisi ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Yabancı Dil, İmalat sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İnşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Toptan ve perakende ticaret sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Ulaştırma ve Depolama sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ile İletişim ve İfade Yeteneği, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme ile Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar Kullanımı ile Takım Çalışması, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise Bilgisayar Kullanımı Yeteneğidir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, nitelik gerektirmeyen meslekler ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Hizmet ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik becerisidir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla ve Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe Yeteneğidir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur.

En fazla açık iş olan Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar Kullanımı, Takım Çalışması; Garson mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; Beden İşçisinde de ağırlıklı olarak Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Betonarme Demircisi ve İnşaat Elemanları Kalıpçısı mesleklerinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe en fazla aranan beceriler olmuştur. Bulaşıkçı ile Aşçı mesleklerinde en fazla tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekmiştir. Muhasebe ile ilgili mesleklerde ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar Kullanımı ile Hesap Yapabilme beceresi ön planda olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Erzincan genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. Akraba-Eş Dost, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. İnternet-Sosyal Medya arama kanalında öne çıkan beceri ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Gazete-İlan vb. arama kanalında ise en fazla istenen beceri Takım Çalışması becerisidir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 68,3'sinin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Erzincan ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Proje Tabanlı Çalışma olurken, 31-89 gün arama süresindeki becerilerde Satış ve Pazarlama Becerisi ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Hesap Yapabilme becerisidir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Erzincan'da açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Erzincan'da açık işlerin yaklaşık yüzde 30'u için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

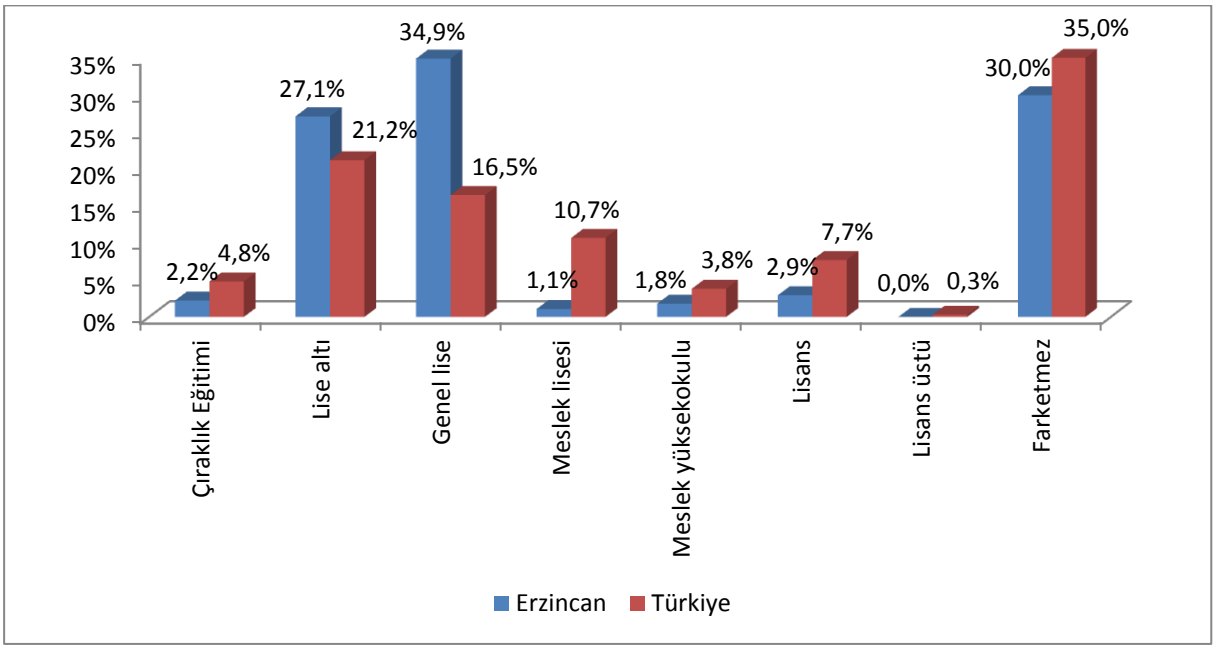

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, genel lise altı ve lise altı şeklinde aynıdır. Bu sıralamadan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Erzincan'da ise Lisans, Çıraklık Eğitim, MYO ve Meslek Lisesi şeklinde gerçekleşmiştir. Erzincan ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre düşüktür.

Hem Türkiye genelinde hem de Erzincan'da en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Çıraklık Eğitimi	5,7%	3,6%	0,0%	2,2%
Lise altı	31,6%	25,3%	27,6%	27,1%
Genel lise	39,9%	13,0%	53,5%	34,9%
Meslek lisesi	2,8%	1,7%	0,0%	1,1%
Meslek yüksekokulu	2,8%	1,7%	1,6%	1,8%
Lisans	3,0%	5,2%	0,8%	2,9%
Fark etmez	14,1%	49,5%	16,5%	30,0%
Genel Toplam	**12,7%**	**41,7%**	**45,6%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Bu talep erkeklerde tüm taleplerin yüzde 49,5'ini temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 39,9 ile genel lise, bunu takiben yüzde 31,6 ile lise altı olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 49,5 ve bunu takiben yüzde 25,3 ile lise altı eğitimli talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 45,7 lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde yüzde 74,8'tür.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	40,0%	29,2%	0,0%	0,0%	0,0%	30,8%
Toptan ve perakende ticaret	5,2%	51,7%	32,8%	3,4%	1,7%	1,7%	3,4%
İmalat	4,1%	23,6%	5,9%	0,0%	1,9%	4,1%	60,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	2,7%	16,0%	10,8%	0,0%	0,0%	5,3%	65,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%
Eğitim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**2,2%**	**27,1%**	**34,9%**	**1,1%**	**1,8%**	**2,9%**	**30,0%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde, imalat, inşaat, diğer hizmet faaliyetleri ve gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken, toptan ve perakende ticaret sektöründe lise altı, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe meslek yüksekokulu ve lisans, madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe ise lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tabloya baktığımızda ulaştırma ve depolama ile İdari ve destek hizmetleri sektöründe tercih edilen eğitim düzeyi 100% olarak lise altı ve genel lise olduğu görülmektedir. Bunun sebebi bu sektörlerde mesleki beceri ve yeterlilik ile tecrübenin ön planda tutulması olarak gösterilebilir. Eğitim sektörü ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde 100% olarak eğitim seviyesinin önlisans ve lisans seviyelerinde eleman talep edilmesinin sebebi ise bu sektörlerde uzmanlık gerektiren ve iyi eğitimli elemanlara ihtiyaç duyulmasıdır.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
Hizmet Ve Satış Elemanları	1,2%	49,4%	30,6%	0,0%	1,2%	0,0%	17,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	98,3%	0,0%	1,7%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	9,3%	30,9%	3,6%	0,0%	0,0%	1,8%	54,3%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	10,6%	10,5%	0,0%	0,0%	0,0%	78,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	50,4%	0,0%	6,1%	0,0%	0,0%	43,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	21,2%	14,1%	0,0%	7,1%	50,5%	7,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	10,6%	50,0%	19,7%	19,7%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**2,2%**	**27,1%**	**34,9%**	**1,1%**	**1,8%**	**2,9%**	**30,0%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır. Tesis ve makine operatörü ve montajcılar ile hizmet ve satış elemanları meslekler grubunda lise altı mezuniyet talep edilirken, meslek lisesi, MYO ve Lisansüstü mezunu herhangi bir meslek grubunda birinci sırada talep edilmemiştir. Meslek lisesi eğitim düzeyi teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda talep edilmiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Satır Etiketleri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla
Çıraklık Eğitimi	83,8%	0,0%	0,0%	100,0%
Lise altı	59,0%	13,6%	47,9%	57,6%
Genel lise	87,6%	59,7%	9,3%	95,9%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	20,0%	20,0%	80,0%
Lisans	49,1%	12,3%	24,5%	63,2%
Fark etmez	100,0%	2,4%	0,0%	98,8%
Genel Toplam	**82,7%**	**26,0%**	**17,3%**	**85,3%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Lise

altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost aracılığıyla aramaktadır. Genel lise, meslek lisesi, MYO ve lisans eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Erzincan genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Çıraklık Eğitimi	67,6%	0,0%	32,4%
Lise altı	29,8%	26,5%	43,7%
Genel lise	86,6%	5,1%	8,3%
Meslek lisesi	66,7%	0,0%	33,3%
Meslek yüksekokulu	80,0%	0,0%	20,0%
Lisans	75,5%	12,3%	12,3%
Fark etmez	80,6%	4,8%	14,6%
Genel Toplam	**68,3%**	**10,8%**	**20,9%**

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da Çıraklık Eğitimi, Genel Lise, Meslek Lisesi, MYO, Lisans ve Fark etmez eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Lise Altı düzeyde eğitim almış eleman talebi ağırlıklı olarak 90+ günde temin edilebilmektedir.

Tablo 41 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Erzincan ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektörler	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	50,0%	50,0%	0,0%
İmalat	75,3%	16,9%	7,8%
İnşaat	89,2%	0,0%	10,8%
Toptan ve perakende ticaret	36,2%	17,2%	46,6%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	58,5%	15,4%	26,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	50,0%	0,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**68,3%**	**10,8%**	**20,9%**

Kaynak: İPA 2015

Eğitim, Toptan ve Perakende Ticaret, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde açık işlerin karşılanması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile karşılanmaya çalışılmaktadır.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	85,8%	3,6%	10,7%
5-9	66,0%	9,8%	24,2%
10-14	43,6%	8,6%	47,8%
15-19	84,0%	0,0%	16,0%
20-24	78,3%	21,7%	0,0%
25+	36,2%	23,2%	40,6%
Genel Toplam	**68,3%**	**10,8%**	**20,9%**

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 25+ yaş işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 36,2'sini 0-30, yüzde 23,2'sini 31-89, yüzde 40,6'sını 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir. 0-4 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı, yüzde 3,6'sını 31-89, yüzde 10,7'sini 90+ gündür aramakta olduğu görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grubu yüzde 47,8'lik oranla 90+ gündür eleman arayan 10-14 yaş grubudur.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	94,9%	1,7%	3,4%
Hizmet ve Satış Elemanları	49,4%	18,8%	31,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	67,4%	10,9%	21,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	71,7%	21,2%	7,1%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	68,7%	5,2%	26,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	60,6%	0,0%	39,4%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	74,8%	12,1%	13,1%
Genel Toplam	**68,3%**	**10,8%**	**20,9%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Erzincan ilindeki işyerlerinin yüzde 37,4'ü eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Erzincan ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta oldukça sıkıntı çekmektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

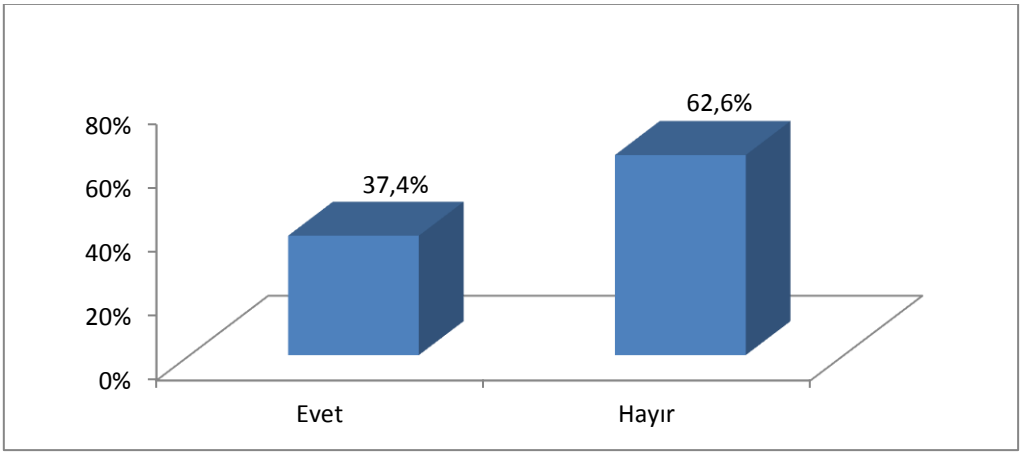

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 37,'ünün aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Erzincan ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Erzincan ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörü sırası ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı fazla olan sektörler değildir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. İmalat, toptan ve perakende ticaret ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin neredeyse yüzde 50'si eleman temininde güçlük çekmektedir.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektörler	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	9	5	55,6%	8	2	25,0%
İmalat	53	27	50,9%	50	23	45,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağ.	4	0	0,0%	4	0	0,0%
İnşaat	91	23	25,3%	79	19	24,4%
Toptan ve perakende ticaret	96	48	50,0%	89	39	43,8%
Ulaştırma ve depolama	18	0	0,0%	18	3	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33	18	54,5%	31	20	64,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	1	33,3%	2	2	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	0	0,0%	3	1	33,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9	4	44,4%	9	2	22,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13	2	15,4%	10	2	20,0%
Eğitim	14	7	50,0%	14	5	35,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	3	60,0%	5	2	40,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0	0,0%	1		0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	2	25,0%	8	4	50,0%
Genel Toplam	**360**	**140**	**38,9%**	**331**	**124**	**37,5%**

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 29 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 13 oranında olan 16 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan

ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 8 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Erzincan'daki işyerlerinin yüzde 38,9'unun eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin neredeyse her 2 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 1,4 puanlık bir azalışla yüzde 37,5 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 13 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 66,7 puanlık bir artış gerçekleşmiş ve bu sektördeki bütün işyerleri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Daha sonra sırayı gayrimenkul faaliyetleri sektörü almaktadır. İşyeri sayısında bir değişme gerçekleşmezken söz konusu sektörde 33,3 puanlık bir artışla yüzde 33,3 oranında işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla madencilik ve taş ocakçılığı, diğer hizmet faaliyetleri ve mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Erzincan'da geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da Türkiye geneli oranının oldukça üzerindedir.

Erzincan'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 420 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	64	59
Hizmet Ve Satış Elemanları	121	85
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	42	55
Profesyonel Meslek Mensupları	27	14
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	102	38
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	40	10
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	24	16
Genel Toplam	420	279

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 28,8'lik pay ve 121 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 24,28'lik pay ve 102 kişi ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, yüzde 15,23'lük pay ve 64 kişi ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise nitelik gerektirmeyen meslekler ayrı tutulmak üzere benzer bir sıralama söz konusudur. Hizmet ve satış elemanları meslek grubu açık işlerde yüzde 30,4'lük pay ve 85 kişi ile ilk sırada, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu açık işlerde yüzde 21,14'lük pay ve 59 kişi ile ikinci sırada yer alırken, nitelik gerektirmeyen meslekler mesleklerde çalışanlar meslek grubu açık işlerde yüzde 19,71'lik pay ve 55 kişi ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerde elemen temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Erzincan ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir.

Erzincan ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

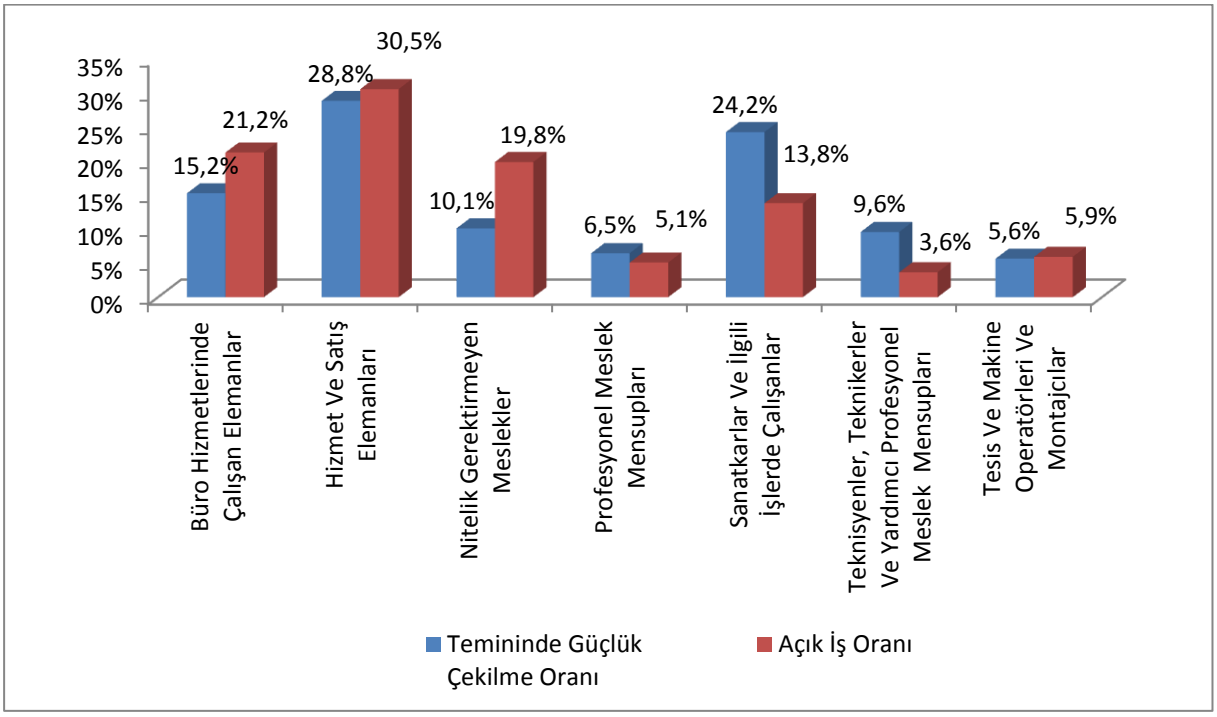

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Erzincan'da sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışanların yüzde 28,8'inin temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 25,5 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA' da sırayı yüzde 24,2 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu ve yüzde15,2 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar Meslek Mensupları meslek grupları almaktadır. Burada dikkat çekici olan durum yüzde 15,2 ile üçüncü sırada olan büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslekler grubunun 2014 yılı İPA çalışmasında yüzde 4,5 ile yedinci sırada yer almasıdır. Bu durum söz konusu

grup çalışanlarının temini konusunda sıkıntı yaşanmadığı ya da işverenlerin teminde güçlük çektikleri işgücünü meslek genellemesi yapamadan doğru ifade ettiği anlamlarına gelmektedir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Erzincan'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	11,9%
Garson (Servis Elemanı)	10,0%
Beden İşçisi (Genel)	6,0%
Aşçı	5,0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	4,5%
Pazarlamacı	3,1%
Satış Elemanı (Perakende)	2,4%
Ahşap Mobilya İmalatçısı	2,1%
Diğer	54,9%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği yüzde 11,9'luk payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan birinci meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 4 tanesi ortaktır. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson, Beden İşçisi (Genel) ve Aşçı meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Erzincan işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

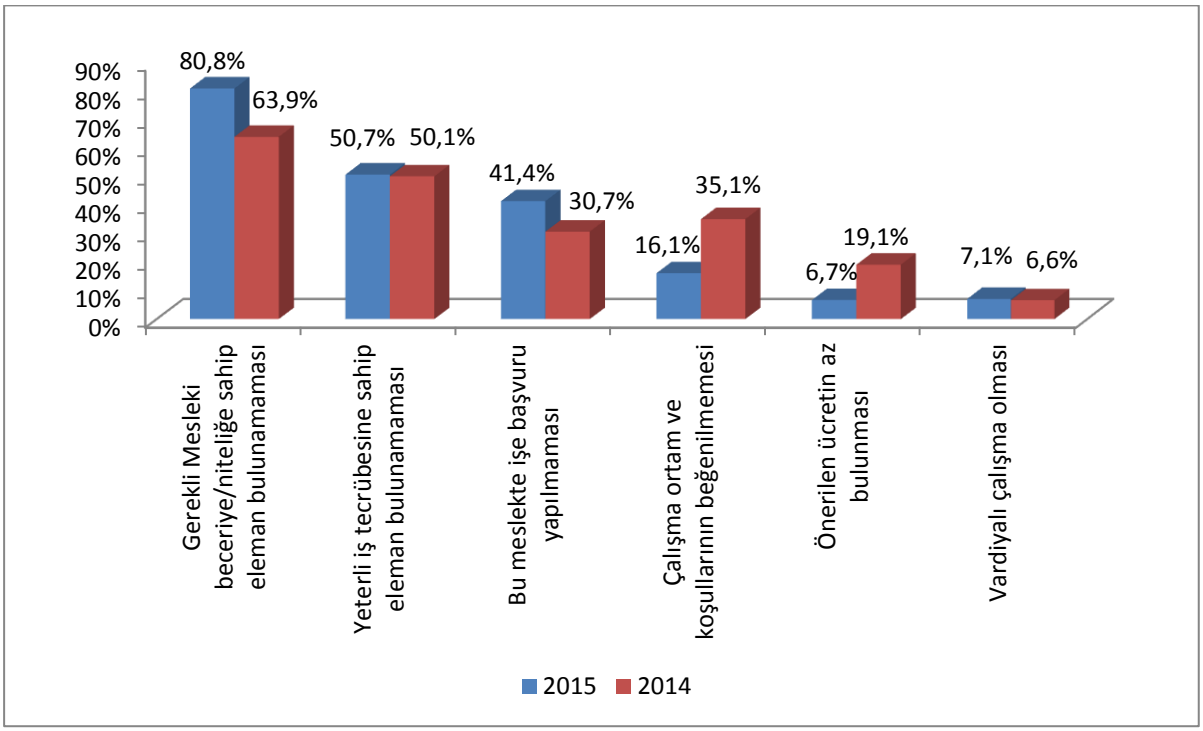

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 35,1'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 19 puanlık bir azalışla yüzde 16,1 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 16,9 puanlık artışla yüzde 66,3 işveren tarafından işaretlenen "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", 0,6 puanlık artışla yüzde 50,7 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması", 10,7 puanlık artışla yüzde 41,4 işveren tarafından işaretlenen ''Bu Meslekte Başvuru Yapılmaması'' ve 0,5 puanlık artışla yüzde 7,1 işveren tarafından işaretlenen ''Vardiyalı Çalışma Olması'' nedenleridir. Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 19,1'i "Önerilen Ücretin Az Bulunması"

nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 12,4 puanlık bir azalışla yüzde 6,7 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

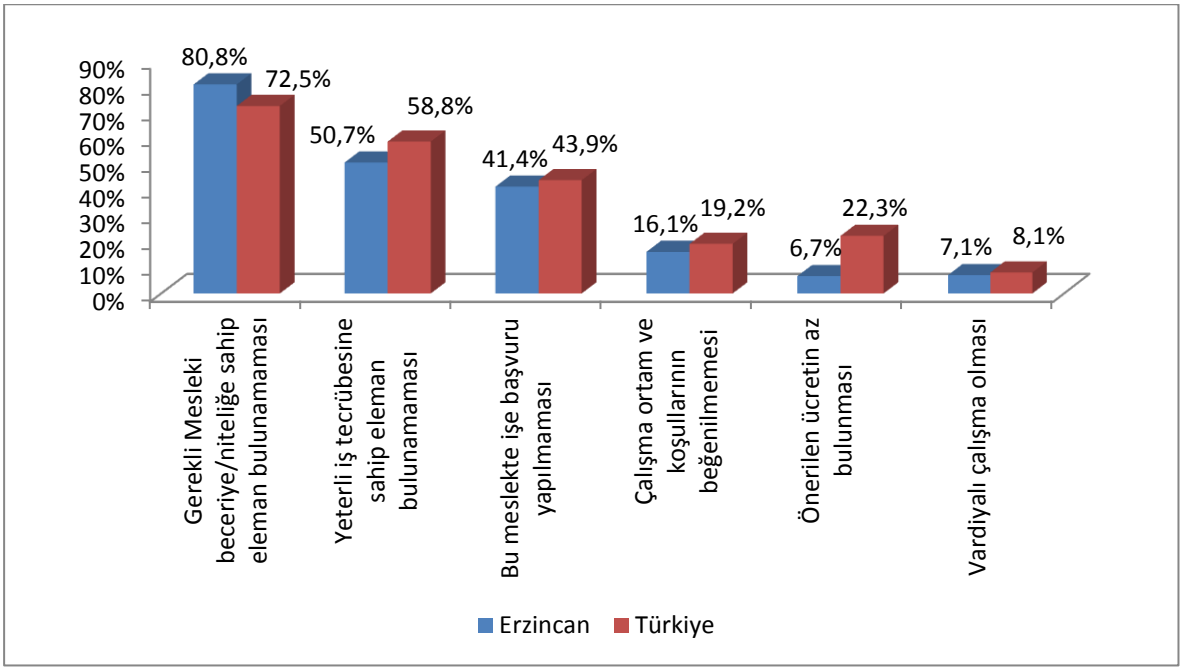

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Erzincan ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Erzincan'da işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Ancak neden sıralamasında Erzincan'ı Türkiye geneli sıralamasından ayıran bir neden vardır. Bu 15,6 puanlık farkla "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenidir. Söz konusu neden Erzincan'daki işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

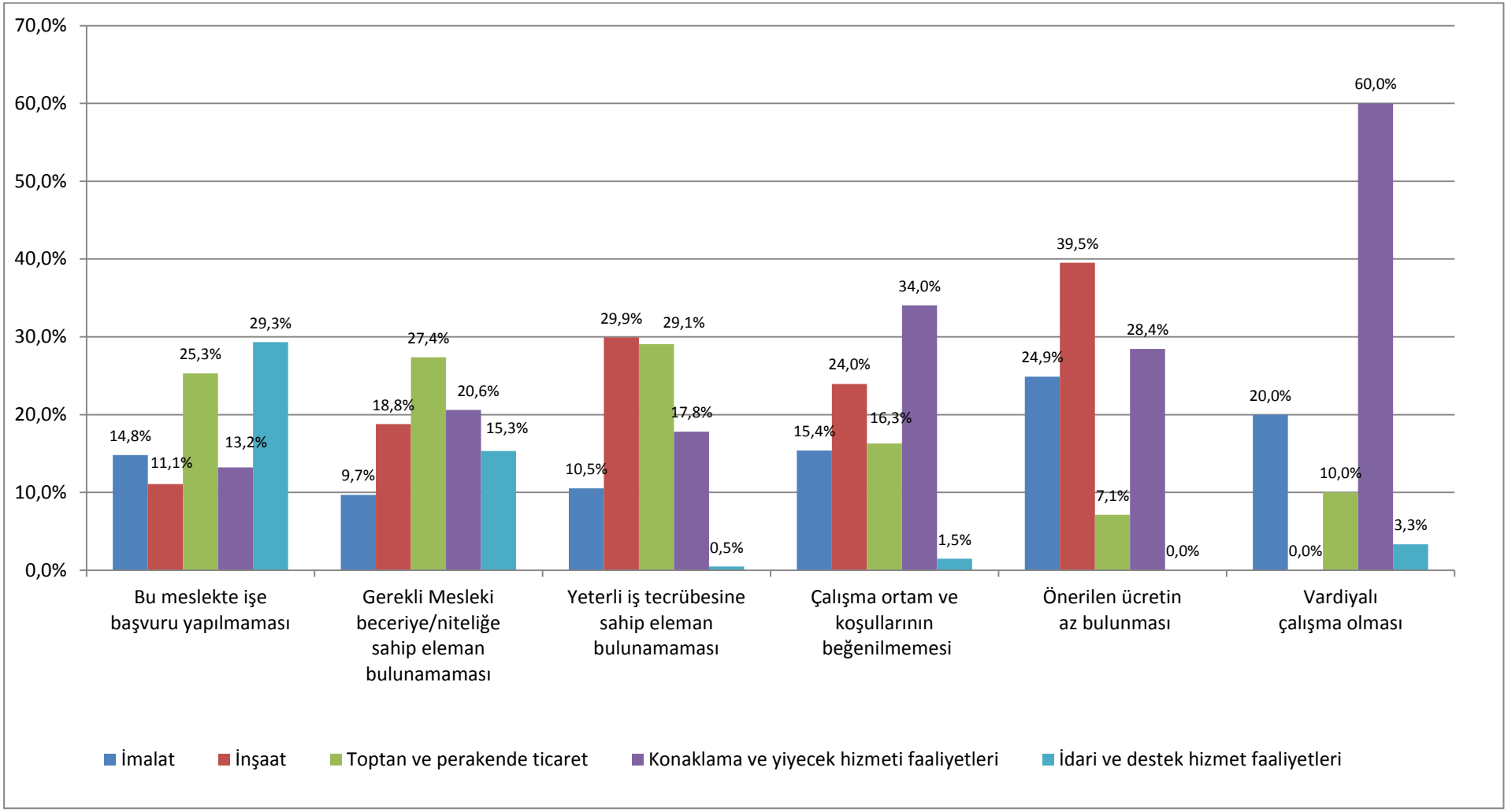

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret sektöründe "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması", imalat ve inşaat sektörlerinde ''Önerilen Ücretin Az Bulunması'', konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe ''Vardiyalı Çalışma Olması'' ve idari ve destek hizmeti faaliyetleri sektöründe ise ''Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması'' nedeni ilk sırada yer almaktadır. İnşaat sektöründe vardiyalı çalışma olması; idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe de önerilen ücretin az bulunması temininde güçlük çekilme nedeni olarak görülmemektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerinin, özellikle İnşaat sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeni Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir. Bunlarla beraber "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ise tüm sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde birbirine yakın oranlarda işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Çağrı merkezi müşteri temsilcisi	28,7%	14,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (servis elemanı)	12,6%	12,1%	6,6%	10,4%	0,0%	16,7%
Beden işçisi (genel)	2,9%	1,8%	0,0%	28,7%	17,8%	3,3%
Aşçı	5,2%	6,2%	5,2%	17,9%	32,3%	0,0%
Akaryakıt satış elemanı (pompacı)	5,2%	5,0%	2,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	0,6%	3,3%	3,3%	1,5%	0,0%	0,0%
Satış elemanı (perakende)	0,0%	2,9%	4,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Ahşap mobilya imalatçısı	0,0%	0,9%	1,4%	8,9%	0,0%	0,0%
Gaz altı kaynakçısı	2,3%	1,2%	3,3%	4,5%	0,0%	0,0%
Kasiyer	0,0%	1,5%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer meslekler	42,5%	50,6%	69,9%	28,1%	49,8%	80,0%

Kaynak: İPA 2015
*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe başvuru yapılmaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı) mesleğinde de eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan

işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir. Diğer yandan Beden İşçisi (Genel), Aşçı, Ahşap Mobilya İmalatçısı ve Gaz Altı Kaynakçısı mesleklerinde temininde güçlük çekilme nedenlerinin başında çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi yer almaktadır. Bu da işverenlerin çalışanlarıyla empati kurması ve iş güvenliği önlemlerine gerekli hassasiyeti göstermesi ile azaltılabilecek bir problemdir.

Pazarlamacı, Satış Elemanı (Perakende) ve Kasiyer mesleklerinde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	97,5%	89,1%
İEP	11,0%	6,8%
İşveren Danışmanlığı	56,1%	42,6%
Kurs	1,4%	0,0%
Mevzuat Danışmanlığı	41,1%	34,5%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre eleman talebi, işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı ve işbirliği ile mesleki eğitim (Kurs) hizmetlerinden ve mevzuat danışmanlığından daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet işveren danışmanlığıdır. Bu durum işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün, İŞKUR tarafından temin edilmesi ve işi başında öğrenme imkânının sunulması anlamına gelmektedir.

Farklılaşmanın belirgin olduğu diğer bir hizmet ise Eleman Talebi olarak karşımıza çıkmaktadır. İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre eleman talebi hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir.

Erzincan ilinde işyerlerinin yüzde 37,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 21'inde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 51'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	3	3
İmalat	6	5	11
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	3	3
İnşaat	3	1	4
Toptan ve perakende ticaret	13	12	25
Ulaştırma ve depolama	1	1	2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	5	14
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	6	8
Genel Toplam	36	34	70

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin neredeyse tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yüzde 55,5, ulaştırma ve depolama faaliyetleri sektöründe yüzde 50'dir. İki sektörde ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

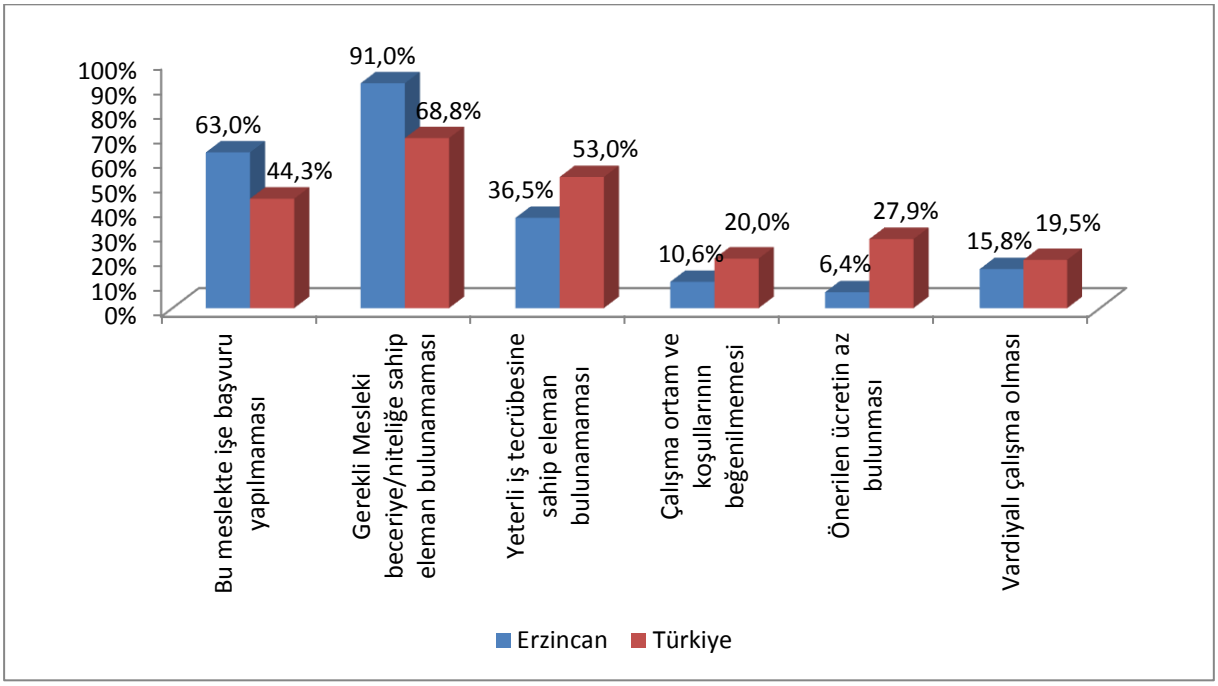

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Önerilen Ücretin Az Bulunması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 27,9'dur. Türkiye' de Önerilen Ücretin Az Bulunması eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olduğu görülmektedir. Fakat Erzincan' da Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması ve eleman bulunduğu takdirde ise dolgun ücret verildiğinden dolayı önerilen ücretin az bulunması gibi bir neden problemle karşılaşılmamıştır.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Erzincan ile Türkiye geneli ayrılmaktadır. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Erzincan'da ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma dördüncü sıradadır.

Erzincan ilinde işyerlerinin yüzde 37,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 3,3'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 54,5'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	0	1	1
İmalat	2	1	3
İnşaat	3	1	4
Toptan ve perakende ticaret	1	2	3
Genel Toplam	6	5	11

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Erzincan'da ihracat yapan işyerlerinden sadece madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan diğer sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

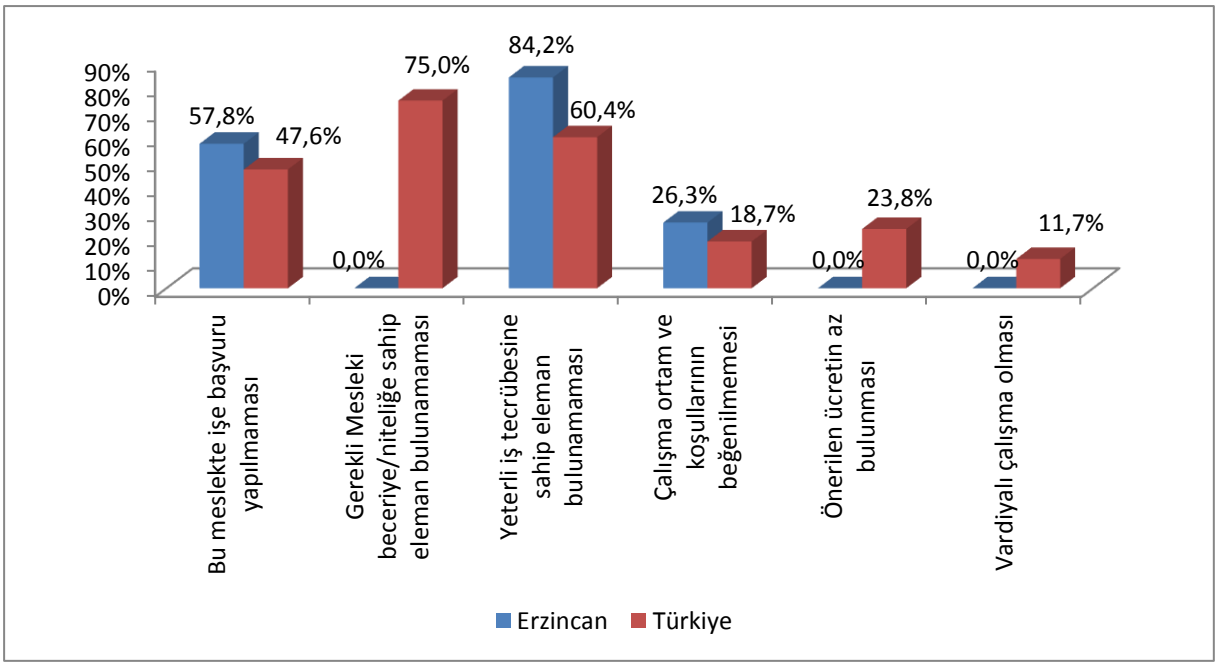

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Erzincan ili sıralaması farklılaşma göstermektedir.

Erzincan'da işyerlerinin yüzde 37,5'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 5,4'ünün part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 61'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	3	0	3
İnşaat	3	0	3
Toptan ve perakende ticaret	2	2	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	1	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	1	2
Eğitim	1	2	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	1	1
Genel Toplam	11	7	18

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksektir.

Erzincan'da insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

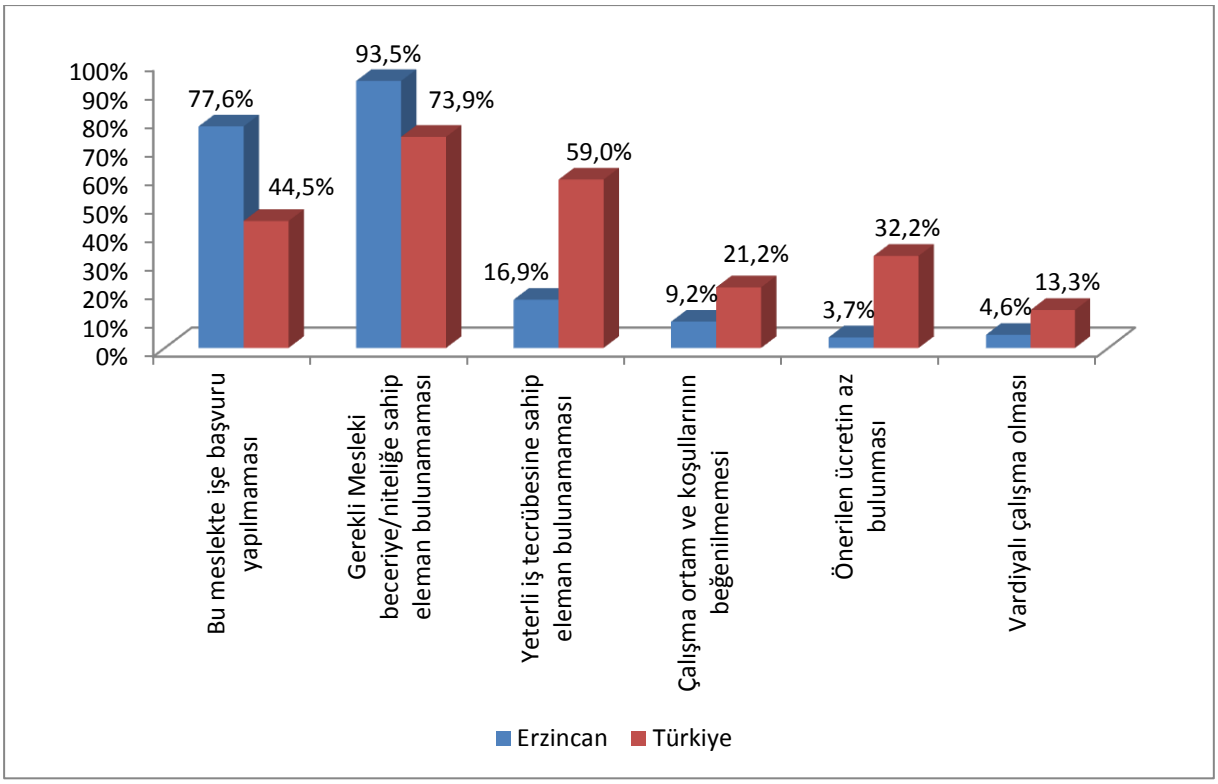

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Erzincan ile Türkiye geneli sıralaması farklılaşma göstermektedir. Erzincan ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde ücretler çalışmak isteyenler için problem teşkil etmemektedir.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
İhracat Yapan İşyerleri	3,30%
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	4,20%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	15,00%
Genel Toplam	4,30%

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 4,2 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 3,3, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 15 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 4,3'tür. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapan ve ihracat yapan işyerlerinde Erzincan ili Türkiye ortalamasının üstünde iken diğer göstergelerde ortalamanın üstündedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Erzincan'da yüksek oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Erzincan, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	135	4,9%
İnşaat	58	3,9%
Toptan ve perakende ticaret	55	3,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	0,6%
İmalat	58	7,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	1,3%
Eğitim	5	1,6%
Ulaştırma ve depolama	25	8,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	9,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	6	8,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	7	12,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	3	8,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	10,0%
Genel Toplam	372	4,3%

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörleri olmak üzere iki sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir.

Bunun yanı sıra mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yüzde 12,7 oranında 7 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 10'luk bir oranla bu sektörü finans ve sigorta faaliyetleri sektörü takip etmektedir ki burada da 2 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle geleceğe dair daha pozitif bir bakış açısı oluşmuştur. İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü yüzde 4,9 oranında 135 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek ilin bu sektörde de hacmini daha da genişletecek olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Erzincan ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bir tane bulunmaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	141	5,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	40	2,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	23	2,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	103	9,5%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	12	1,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yard. Profesyonel Meslek Mensupları	45	6,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	11	2,4%
Yöneticiler	-3	-1,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Genel Toplam	372	4,3%

Kaynak: İPA 2015

Erzincan'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 141 kişilik istihdam artışı beklentisiyle nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda sıralamanın değiştiği ve yüzde 9,5 oranında büro hizmetlerinde çalışan elemanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları yüzde 5,3 oranında, hizmet ve satış elemanları için ise yüzde 2,6 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

Azalışın beklendiği yöneticiler meslek grubunda ise 3 kişilik azalış yüzde 1,8'lik bir dilime tekabül etmektedir. Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda hiçbir değişikliğin beklenmemesi ise dikkat çekicidir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Erzincan'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörün Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olması meslek gruplarında kendini göstermiş ve nitelik gerektirmeyen meslekleri en üst sıralara taşımıştır.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Alçı Sıva Uygulayıcısı
Beden İşçisi (Genel)	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Beden İşçisi (İnşaat)	Temizlik Görevlisi
Geri Dönüşüm İşçisi	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi
Garson (Servis Elemanı)	Sıvacı
İş Makineleri Operatörü	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Pazarlamacı	Mermer İşçisi
Satış Temsilcisi / Plasiyer	İşletmeci
Ahşap Mobilya İmalatçısı	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Kasiyer	Aşçı Yardımcısı

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde İnşaat sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 61 farklı meslekte 501 kişilik istihdam artışı beklenirken, 34 farklı meslekte de 129 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Geri Dönüşüm İşçisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Garson (Servis Elemanı)	Gaz Altı Kaynakçısı	Garson (Servis Elemanı)
Geri Dönüşüm İşçisi	Elektrik Tesisatı Ve Pano Montörü Teknisyeni	Geri Dönüşüm İşçisi
Beden İşçisi (Genel)	Kimya Mühendisi	Alt Yapı Teknisyeni
Beden İşçisi (İnşaat)	İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller
Kasiyer	Traktör Şoförü	Satış Görevlisi
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	Ziraat Teknikeri	Beden İşçisi (İnşaat)

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir. Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi olmasına rağmen ihracat yapılan işyerlerinde ise Geri Dönüşüm İşçisi ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde farklılık göstermeyerek yine Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	Fikrim Yok %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %
Madencilik ve taş ocakçılığı	12,5%	12,5%	25,0%	50,0%
İmalat	26,2%	6,0%	49,4%	18,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%
İnşaat	10,3%	12,8%	44,9%	32,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	20,2%	3,4%	49,4%	27,0%
Ulaştırma ve depolama	33,3%	0,0%	38,9%	27,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	19,4%	6,5%	38,7%	35,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	22,2%	11,1%	33,3%	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30,0%	0,0%	50,0%	20,0%
Eğitim	14,3%	0,0%	35,7%	50,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40,0%	0,0%	40,0%	20,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%
Genel Toplam	19,7%	6,1%	44,2%	30,1%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Erzincan'daki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Erzincan'daki işyerlerinin yaklaşık yüzde 44,2'sinin geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Erzincan'da işyerlerinin yaklaşık yüzde 30,1'i istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Erzincan ilinde her beş işyerlerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 6,1'si istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir. Erzincan'daki işverenler geleceğe daha umutla bakmaktadırlar.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Erzincan'da en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 50 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü iken en çok azalış İnşaat sektöründe yüzde 12,8 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründen derlenen verilere göre bu sektör ne artış ne de azalış beklenmemektedir.

Bunun yanı sıra yüzde 100 gibi yüksek bir oranda kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 59'da Erzincan ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı	İstihdam Azalışı	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İhracat Yapan İşyeri	27,0%	0,0%	37,1%	35,9%
Vardiya Yapan İşyeri	25,6%	4,3%	24,3%	45,8%
Kısmi Çalışanı Olan İ	43,9%	5,5%	16,4%	34,1%
Toplam İşyeri	29,14%	4,04%	42,52%	24,30%

Kaynak: İPA 2015

Erzincan ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak istihdam değişimi beklemezken vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde büyük bir kısım fikri olmadığını beyan etmiştir. Part-time çalışanı olan işyerlerinde ise çok büyük bir kesim istihdam azalışı olacağını beyan etmiştir.

SONUÇ

Dünya'daki küreselleşme süreciyle beraber ortaya çıkan ekonomik sorunlar ve işsizliğin artması işgücü piyasalarını da büyük ölçüde etkilenmiştir. Bu değişimle beraber son yirmi yılda işsizlik ve istihdam sorununun giderek arttığı gözlenmiştir. Bu durum istihdamın korunması, geliştirilmesi ve arttırılması ile birlikte işsizliğin azaltılmasını amaçlayan politikaların önemini arttırmıştır.

Kurumumuz da son dönemde, klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra işgücü piyasasını sürekli izleyen, uyguladıkları aktif ve pasif işgücü politikaları ile işgücü piyasasına yön veren Avrupa'daki kamu istihdam kurumlarında yaşanan değişmelere paralel olarak yeni görev ve sorumluluklar üstlenmiştir.

Bu kapsamda, Kurumumuzca üstlenilen/geliştirilen görevlerle yeni hedeflere yönelinmiş ve bu dönemde daha geniş kitlelere, daha kaliteli ve etkili hizmet verilmesi hedeflenmiştir. Böylece her geçen gün daha da gelişen, kurumsal yapısını ve etkinliğini güçlendiren İŞKUR, gelecekte daha etkin bir istihdam kurumu olma gayreti içindedir.

Erzincan İşgücü Piyasası Analizi Raporu için 2015 yılında Erzincan ilinde gerçekleştirilen Talep Araştırması ile işgücü arzı ve talebi arasındaki dengenin korunmasına yönelik politika ve öneriler geliştirilmesine yardımcı olmak, özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek ve genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamak amaçlanmıştır.

Talep Araştırması, Erzincan ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtlılıkları mevcuttur. En önemli kısıtlılık araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi belirli aralıklarla güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıtlılık ise işverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir gerçektir. Bu kısıtlılıklara rağmen gerçekleştirilen talep araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Erzincan ilinde İşgücüne Katılım Oranı Türkiye ortalamasına yakındır. İlimizde 2013 yılında İşgücüne Katılım Oranı %51,1, Türkiye genelinde ise bu oran %50,8'dir. İşsizlik oranı Erzincan'da %6,7 iken Türkiye'de %9,7'dir.

Erzincan ilinde özellikle kadınlar işgücü piyasasının dışındadır. Dezavantajlı gruplar arasında sayılan kadınların işgücüne çekilmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle, kurumumuzca özellikle de mesleği olmayan kadınlara yönelik düzenlenecek mesleki eğitim kursları ile birlikte işbaşı eğitim programları, kendi işini kurmak isteyen kadınlarımıza yönelik girişimcilik programları ve kısa süreli de olsa istihdam yaratan Toplum Yararına Programlar ile kadınların işgücüne katılımları artırılabilecektir.

Erzincan'da arz ve talep verileri incelendiğinde kuruma yapılan başvuruların her geçen yıl artmakta olduğu görülmektedir. 2015 yılı Ocak-Ağustos döneminde kurumumuza başvuru sayısı 7137' dir.

Erzincan'da kurum tarafından yapılan işe yerleştirme sayılarına bakıldığında her geçen yıl bu sayının arttığı görülmektedir. 2015 yılının Ocak-Ağustos döneminde işe yerleştirme 1317 olarak gerçekleşmiştir. Kadınların işgücüne katılma oranının düşük olmasından dolayı işe yerleştirme oranı da başvurularda ve alınan açık işlerde olduğu gibi erkeklere göre düşüktür. 2015 yılında özellikle özel sektöre yapılan işe yerleştirme sayısı geçen yıla göre artış göstermiştir.

Ülkemizde yatırımların mevcut işgücü arzını karşılamadaki yetersizliği, yatırımların bölgesel dağılımındaki eşitsizliği, mevcut mesleki eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamadaki eksikliği, sermaye yoğun yatırımların önem kazanmasıyla üretim biçiminin yapısal değişikliği, yeni teknolojilerin giderek daha yoğun bir şekilde kullanılması, işgücünün mevcut mesleki bilgi ve becerisinin geçersiz hale gelmesine neden olmakta, bu unsurlar işgücünün yeni beceriler kazanmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, yaşam boyu eğitim anlayışı çerçevesinde İŞKUR'un sunduğu işgücü uyum hizmetleri daha da önem arz etmektedir. Bu çerçevede 2014 yılında Erzincan'da açılan 186 kurs ve programdan toplam 2974 kişi faydalanmış olup, 2015 yılında ise Ekim ayında başlayacak olan Toplum Yararına Programlarla birlikte kurs ve programlardan toplam 3700 kişi faydalanacaktır.

2015 İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPA) ile gerek iş arayan gerekse işverenlere yönelik iletişimimizin güçlendirilmesi ve hizmetlerimizin etkinliğinin artırılması yönünde gerekli tedbirler alınacaktır. Ayrıca, "her işsizin bir danışmanı olacak" sloganından hareketle kurumumuza kayıtlı işsizleriminiz meslek ve nitelikleri ile işverenlerin işgücü taleplerinde aranan koşulların eşleştirilmesi suretiyle uygun işle uygun kişiyi buluşturulması için danışmanlık hizmetlerimize ağırlık verilecektir. Ayrıca, İŞKUR tarafından gerçekleştirilen mesleki eğitim kursları ile işsiz bireylerin meslek sahibi olmaları, işbaşı eğitim programları ile de deneyimsiz işsizlere tecrübe kazandırılması sağlanarak istihdama katılımları arttırılacaktır.

2015 İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPA) kapsamında 331 işyeri ile yüz yüze görüşülerek veriler toplanmıştır. Sektörlerdeki çalışan sayılarının sektörlerdeki işyeri sayılarına paralel olduğu ve en fazla çalışanı olan sektörlerin İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İmalat sektörleri olduğu görülmektedir.

Erzincan İPA sonucunda ildeki çalışanların ana meslek gruplarına göre dağılımında en fazla çalışanı olan meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, ikinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları ve üçüncü sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslek grupları Nitelik Gerektiren mesleklerdir. Belli bir eğitim seviyesi gerektiren meslek gruplarında çalışanlar içinde kadın çalışanların fazla olması eğitim seviyesinin yükseldikçe kadınlarda işgücüne katılımın arttığının göstergesidir. Nitelikli Tarım, Orman ve Su Ürünleri meslek grubunda çalışanların, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Yöneticiler meslek gruplarında çalışanlarında da tamamına yakını erkeklerden oluşmaktadır.

2015 İPA kapsamında Erzincan'da ziyaret edilen 331 işyerinin %18,9'unden 279 kişilik açık iş alınmıştır. En fazla açık iş Konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret, İmalat sektörlerinden alınmış olup, bazı sektörlerden ise hiç açık iş alınmadığı belirlenmiştir. Alınan açık işlerin eğitim düzeylerine bakıldığında işverenlerin en fazla genel lise eğitim düzeyi arayarak açık iş verdikleri, ikinci sırada işverenlerin herhangi bir eğitim düzeyi aramayarak farketmez seçeneğini tercih ettikleri, üçüncü sırada ise Lise altı eğitim düzeyinde açık iş verdikleri görülmekte olup, bu durumdan daha çok herhangi bir vasıf veya eğitim gerektirmeyen mesleklerde açık iş alındığı anlaşılmaktadır. Ayrıca İPA sonucunda Erzincan'da işverenlerin açık işlerinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterliliğe ile Takım Çalışmasına önem verdikleri görülmüştür.

Erzincan'da eleman temininde güçlük çeken işyerleri en fazla Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir, bu sektörü sırasıyla İmalat ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri takip etmektedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerin ana meslek gruplarına göre dağılımında en fazla temininde güçlük bildirilen meslek grubunun Hizmet ve Satış Elamanları, ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili ilgili İşlerde Çalışanlar, üçüncü sırada ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunun olduğu tespit edilmiştir. İPA sonuçlarına göre Erzincan'da en fazla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinin temininde güçlük çekildiği belirlenmiştir. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu mesleklere hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir. İşyerleri eleman temininde güçlük çekme nedeni olarak en fazla Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması durumlarını beyan etmişlerdir.

Erzincan'da gelecek dönem istihdam eğilimleri incelendiğinde, 30 Haziran 2016 tarihi itibariyle istihdamda 372 kişilik istihdam artışı beklentisi olduğu görülmektedir. Net istihdam değişim oranının ise 30 Haziran 2016 tarihi itibariyle %4,3 olması beklenmektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Erzincan'da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.

- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri gerçekleştirilmelidir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grupların işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanlarını dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

• Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dâhil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

• Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

• Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Erzincan'daki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Erzincan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü:

• İşe yerleştirme olanaklarını kamuoyuyla daha etkin bir biçimde paylaşmalı,

• Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı,

•Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

Işletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ ➡ Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	252	15	267
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336

IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	477	26	503
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924

VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	88.712	4.090	92.802
Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı	2-9 İşyeri Sayısı	Toplam
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	33.101	6.121	39.222
Genel Toplam	121.813	10.211	132.024

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

Sektörlere Göre İPA Sonuçları 2015\ 1.Dönem							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	TGÇ Kişi Sayısı	Net İstihdam Değişimi 30 Haziran 2016	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2016
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	8	477	4	7	6	0,4%	1,3%
İmalat	50	761	171	49	58	6,5%	7,7%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıt.	4	32	-	-	-	-	-
İnşaat	79	1481	50	80	58	2,5%	3,9%
Toptan Ve Perakende Ticaret	89	1404	121	121	55	4,0%	3,9%
Ulaştırma Ve Depolama	18	282	4	6	25	0,4%	8,9%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	31	842	39	74	5	7,2%	0,6%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2	20	-	3	2	-	10,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	3	34	-	3	3	8,1%	8,8%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	9	55	2	3	7	3,5%	12,7%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	10	2769	1	54	135	1,8%	4,9%
Eğitim	14	308	-	7	5	0,6%	1,6%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	5	75	5	2	7	-	9,3%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	1	30	-		-	-	-
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8	70	1	11	6	6,7%	8,6%
Genel Toplam	**331**	**8640**	**399**	**420**	**372**	**3,1%**	**4,3%**

EK:5- Erzincan İlinde 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Erzincan ilinde 11 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 11 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 11 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Erzincan ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 11 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 3 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 2: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3	10	1	11
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	3	0	3
Eğitim	1	7	2	9
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	0	3	3
Ulaştırma ve depolama	1	2	0	2
Diğer hizmet faaliyetleri	1	1	0	1
İnşaat	1	1	0	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	1	0	1
Toplam	**11**	**25**	**6**	**31**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 8 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 31 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 19'u kadın, yüzde 81'i erkektir. En fazla işyeri ve en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

10 işyerinden hiçbirinde Açık İş bulunmazken, 5 kişilik Temininde Güçlük Çekilen meslek mevcuttur. Bunlar Beden İşçisi (Temizlik), Kasiyer (2 kişi) şeklindedir.

Erzincan ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde Ağır Kamyon Şoförü mesleğinde 1 kişilik artış beklenmektedir.